

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ TARIM GÜNÜ KUTLAMALARI (1995-2010)

Ahmet Hayri YILMAZ*
Ekrem TEMİZ**
Gülistan BİNGÖL***

Araştırma Makalesi/ Research Article

Atıf/Cite as: Yılmaz, A. H., Temiz, E. ve Bingöl, G. (2023). Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Günü Kutlamaları (1995-2010). *DÜMAD (Dünya Multidisipliner Araştırmalar Dergisi)*, 6(Prof. Dr. Durmuş Ali Arslan Özel Sayısı), 472-503.

Özet

Türkiye genelinde yapılan “Türkiye Tarım Günü Kutlamaları” geleneksel törenlerinden 149’uncusunun yapıldığı 1995 yılında Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi de bu kutlanmaları gelenekselleştirmek amacıyla ilk çalışmalarını başlatmıştır. 1992-2000 yılları arasında yaklaşık 16’cısı düzenlenen programlar her yıldönümünde Hatay’ın üst düzey protokolünün katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu kutlamalar sırasında tarım ve ziraat sorunları tartışılmakta, zirai üretimin geri kalmışlığının sebepleri, zirai alanda üreticilerin bilinçlendirilmesi ve zirai alanda çalışacak olan işçi ve teknisyenlerin neden yetiştirilemediği gibi konular masaya yatırılmaktadır. Bu çalışmalar sırasında düzenlenen konferans, panel ve sempozyumlarda konuya ışık tutacak bilgi ve tecrübenin paylaşılmasına önem verilmektedir.

Bu makalede Türkiye Tarım Günleri kutlamalarının ziraat fakültelerinde tarım konularına sağladığı katkılar ve Mustafa Kemal Üniversitesi’nin bu konuda yapmış olduğu faaliyetler tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: MKÜ, Ziraat, Tarım, Hatay, Antakya, Türkiye.

Abstract

In 1995, when the 149th traditional ceremonies of "Turkey Agriculture Day Celebrations" were held throughout Turkey, Mustafa Kemal University Faculty of Agriculture started its first

* Okul Müdürü, Apaydın Ortaokulu, sukruyilmaz83@gmail.com, Orcid: 0000-0002-4839-3152

** Okul Müdürü, Üçgedik İlkokulu, iarslan_31@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-9464-467X

*** Okul Müdürü, Maşuklu Barış Arslan İlkokulu, mustafakemalar31@hotmail.com, Orcid: 0000-0003-4419-7944

studies in order to traditionalize these celebrations. The programs, which were held for the 16th time between 1992 and 2000, were held on each anniversary with the participation of Hatay's high-level protocol. During these celebrations, agriculture and agricultural problems are discussed, the reasons for the backwardness of agricultural production, raising the awareness of the producers in the agricultural field and why the workers and technicians who will work in the agricultural field cannot be trained. In the conferences, panels and symposiums held during these studies, importance is given to sharing the knowledge and experience that will shed light on the subject.

In this article, the contributions of the Turkish Agriculture Days celebrations to agriculture issues in agriculture faculties and the activities of Mustafa Kemal University on this subject will be discussed.

Keywords: MKU, Agriculture, Agriculture, Hatay, Antakya, Turkey.

Giriş

Türkiye'de modern tarım uygulamalarına 10 Ocak 1846 yılında İstanbul Yeşilköy'de Ayamama Çiftliğinde açılan Ziraat Mektebi ile başlanmıştır. Tarım ve ziraat mekteplerinin gelişimi 1891 tarihinde, bugünkü anlamıyla yükseköğretim sayılabilecek düzeydeki Bursa Ziraat Mektebi ile 1893 tarihinde de İstanbul Halkalı Ziraat Mekteplerinin açılmasıyla devam etmiştir.

Türkiye Cumhuriyet'inin ilk yıllarına kadar faaliyetine devam eden bu okullardan Halkalı Ziraat Mektebinden mezun birçok genç, 1923 yılından itibaren yurt dışına öğretim ve modern araştırma yöntemlerini öğrenmeleri için gönderilmiştir. 1927 yılında Almanya'ya eğitim öğretime giden gençlerle oradan gelen hocaların oluşturduğu bir Bilim Kurulu, ülkemizin tarımsal durumunu incelemiş ve birçok önerinin yanında modern bir Zirai Yükseköğretimin açılmasını da önermişlerdi. Bunun üzerine 1927 yılında bir yasa çıkartılarak, Yükseköğretimde Tarım ve Ziraat mekteplerinin temelleri atılmıştır.

Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü kurulduktan çok kısa bir zaman sonra okulun bünyesine tarım ve ziraat laboratuvarları katılmak suretiyle çağdaş anlamda Türkiye'nin ilk yükseköğretim kuruluda oluşturulmuştur. Bu kurul 30 Ekim 1933 yılında kapılarını açtıktan sonra 1946 tarihli Üniversiteler Yasası ve 1948 yılında çıkarılan Üniversiteler Ek Yasası ile Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ne dönüştürülmüştür. Akabinde 1955 yılında Ege, 1957 yılında Atatürk, 1967 yılında Çukurova Ziraat Fakülteleri açılmıştır. Günümüzde ziraat fakültelerinin sayıları 40'ı bulmuştur.

Son yıllarda ülkelerarası rekabetin enerji kaynakları alanından hızla çıkarak su ve gıda gibi temel besin kaynaklarına yöneldiği gözlemlenmektedir. Bu nedenle Ziraat Fakültelerinin önemi gıda, tarım ve hayvancılık alanında nitelikli ve kaliteli işgücü talebinin karşılanmasına yönelik her geçen

gün biraz daha artmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk de “Milli ekonominin temeli Ziraattır” sözü ile tarım sektörünün ülke ekonomisindeki önemine ve katkısına vurgu yapmıştır.

Günümüz koşullarında tarım sektörü, istihdam ve ihracat olanağı sağlama, üretim değeri oluşturma, gelir kaynağı ve endüstriye ham madde sağlama ve ulusal beslenmeye katkı sağlama gibi pek çok temel konuda dünyadaki stratejik önemini korumaya ve arttırmaya devam etmektedir. Bu nedenle, küreselleşen dünyada gelişimini sürdüren tarım sektörünün dikkatle izlenmesi, desteklenmesi ve taşıdığı önem nedeniyle rekabet edebilirliğinin sağlanması gerekmektedir. Bu noktada tarım sektörünün “bilimsel bilgi temeline dayalı” olması önem kazanmaktadır. Bu bilimsel bilgi temelini sürdürülebilir kılabilmek amacıyla 1984 yılından itibaren *Türkiye Tarım Günü Kutlamaları* adı altında etkinlikler yapılmakta ve tarım ve gıda yönetiminin yanı sıra bu konuda çalışan ilgili kurum ve kuruluşların sorunları tartışılmakta ve bunlara çareler aranmaktadır. Aşağıda bu günlerle ilgili kutlamalar ve sorunlar üzerinde durulacaktır.

Tarım Günü Kutlamalarının 149. Yıldönümü

Mustafa Kemal Üniversitesi kurulduğunda Türkiye’de tarım öğretiminin 149. Yıldönümü kutlamaları yapılmaktaydı. Üniversitenin Ziraat Fakültesi’nde gün dolayısıyla bir kutlama programı düzenlenmiştir. 10 Ocak Salı günü yapılan kutlama paneller ve konferanslarla tamamlanmıştır.

Toplantıya Hatay Valisi Utku Acun, Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mithat Özsan, MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Erol Günel, Ziraat Odası Başkanı Celal Civelek, Ziraat Mühendisleri Odası temsilcisi Nuri Rifaioğlu ve üreticiler adına İl Genel Meclisi Üyesi Mühendis Mustafa Berme’nin katılmıştır. Tarım Öğretimin 149. Yıldönümü kutlamaları Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen kutlama töreni, panel ve konferanslarla tamamlanmıştır.¹.

Toplantılarda yapılan konuşmalarda; tarımla kalkınmanın sağlanabilmesi için önce altyapı şartlarının kurulması gerektiği kaydedilmiştir. Ziraat Mühendislerinin istihdam sorununa da dikkat çekilen konuşmalarda Ticaret Odası salonunu dolduran 200’e yakın izleyiciye ilk konuşmayı, öğrenci sorunları üzerinde duran, öğrenci temsilcisi Müge Uysal yapmıştır. İkinci konuşmayı Ziraat Mühendisleri Odası Temsilcisi Haydar Bükel yapmış ve ziraat mühendislerine gereken önemin verilmediğini, binlerce işsiz meslek mensubu bulunduğunu, çalışanlarında da ekonomik sıkıntı içinde olduklarını anlatmıştır. Ziraat fakültesi Dekanı Prf. Dr. Erol Günel, tarımın tarihçesi üzerinde durmuş ve Ziraat mühendisleri yetki kanununun biran önce çıkarılması gerektiğini savunmuştur. MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek ise, tarımda en önce altyapı gerektiğini, bunun dışındaki çalışmaların boşuna

¹ 06 Ocak 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8729, s. 1.

zaman harcanması anlamına geldiğini belirtmiştir. Konuşmasının devamında ziraat mühendisliği fakültelerinin fazla olduğu şeklindeki iddiaların gereksiz ve bilgisizlikten kaynaklandığını ileri sürmüştür. Son konuşmayı ise Vali Utku Acun yapmıştır. Vali, 1960’larda tarımda teknik eleman sıkıntısı çekilirken, 1970’lerde de bir şeyin değişmediğini, hata bu yeni dönemde dahi çiftçiye rehberlik ve önderliğin gereği gibi yapılamadığına işaret etmiştir. Vali Acun, Ziraat mühendislerinin işsizliğinden de ciddi rahatsızlık duyduklarını, tarım alanındaki gelişmeler, yenilikleri anlatırken, konuşmasını kaymakamlık ve valiliği döneminde yaşadığı canlı örneklerle de süslemiştir.²

Tarım Öğretiminin 152. Yıl Dönümü Kutlamaları

Türkiye’de Tarım öğretiminin 152. Yıl dönümü dolayısıyla 12 Ocak 1998 Pazartesi günü Mustafa Kemal Üniversitesi’nde bir kutlama töreni düzenlenmiştir. Sabah saat 09.00’da Üniversite salonunda başlayan kutlamalara Vali Gökhan Aydın’ın de katılacağı açıklanmıştır. Törenlerde; Ziraat Fakültesi dekanı Prof. Dr. Kamuran Güçlü, öğrenci temsilcisi Ahmet Sever, Rektör Prof. Dr. Haluk İpek ile Vali Gökhan Aydın birer konuşma yapmaları planlanmıştır.³

Türkiye’de tarım öğretiminin 152.yılı dolayısıyla düzenlenen törene Vali Gökhan Aydın, Belediye Başkanı Bekir Karabacak, Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, Jandarma Alay Komutanı Cahit Aydın, öğretim görevlileri ile çok sayıda ziraat mühendisi katılmıştır. Gün dolayısıyla yapılan konuşmalar sonrasında meslekte 25 yılını dolduran Ziraat Mühendislerine başarı belgeleri verilmiştir. Akademik aşama kaydeden öğretim görevlilerinin de ödüllendirildiği törende, meslekte 25 yılını dolduranlar da unutulmamıştır. Ziraat Yüksek Mühendisleri Melahat Yapar, M. Reşit Kuseyrioğlu, İsmail Nail Mimaroglu(Yapar), Zeki Özkaya, M. Uğur İpekçi, Gündüz Yurtman, Semra Yurtman, Abdükadir Güney, Sabahattin Özkaya, Mustafa Bermede, Hikmet Tosyalı, Nuri Rifaioğlu (Ergün), İbrahim Dal ve İbrahim Güçlü de onurlandırılmıştır.

Akademik kariyere adım atan öğretim görevlileri Prof. Dr. Osman Biçer, Yrd. Doç. Dr. Okan Şener, Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Gözübenli, Yrd. Doç. Dr. Şaban Yılmaz, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mert, Yrd. Doç. Dr. Suat Şahinler ve doktora öğretimini tamamlayan Dr. M. Emin Çalışkan ve Dr. Ersin Can’ın yanı sıra Yüksek lisans çalışmalarını tamamlayan Arş. Gör. Hatice Dağhan, Arş. Gör. Adem Altınalan, Arş. Gör. Ercüment Osman Sarıhan, Arş. Gör. Murat Tiryakioğlu, Arş. Gör. Cahit Erdoğan, Zir. Müh. Nidal Özdemir, Arş. Gör. Şener Tarla, Arş. Gör. Mona Hurigil Gazel, Arş. Gör. Hakan Yıldırım ve Öğrt. Gör. Melisa Özkaya’da törende isimleri okunanlar arasındaydı.

Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, Türkiye’nin tarım gerçeğini anlattığı toplantıda, “Ülkemizin gelişmesini ve kalkınma çabalarını zorlaştıran temel bazı sorunlar vardır. Nüfusumuzun %41’i kırsal

² 11 Ocak 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, , Yıl: 29, Sayı: 8733, s. 1.

³ 10 Ocak 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı:9647, s.1.

kesimde yaşamakta, aktif nüfusumuzun yarısından çoğu tarımda çalışmaktadır. Ancak bu nüfus, toplam üretimimizin dörtte birinden daha azını üretebilmektedir. Tarım sektörünü Gayri Safi Yurt İçi Hasıla içindeki payı 1990 yılında 17.5 iken, bu oran son yıllarda yüzde 15 seviyesine düşmüştür. Buna karşılık tarımın sivil istihdamdaki payı ise, yüzde 45 ile ağırlığını sürdürmektedir. Tarımın ekonomideki önemi azalırken, nüfusun önemli bir kısmı geçimini tarımla sağlamaya devam etmektedir. Arazi kullanım planlarının bulunmayışı, tarım arazilerinin tarım dışı kullanımının artışı ve erozyon gibi nedenlerle tarım alanları azalmakta, arazi mülkiyetindeki dağılımın bozulmasında küçük işletmelerin payı artmaktadır.

1980 genel tarım sayımı sonuçlarına göre 3 milyon 434 bin olan tarımsal işletme sayısı, 1991 yılında 4 milyon 92 bine yükselmiştir. Bu işletmelerin yüzde 99'u 50 hektarın altında bulunmaktadır. 1980 yılında 5 hektarın altında bulunan işletmelerin toplam işletmeler içindeki payı yüzde 61,1 iken bu oran 1991 yılında yüzde 65,4'e yükselmiştir. Günümüzde bu oranların iyileştiğine dair hiçbir işaret bulunmamaktadır. 1991 yılında işletmelerin yüzde 96,4'ünde bitkisel üretim ve hayvancılık, yüzde 3,6'sında ise yalnızca hayvancılık faaliyeti yürütülmektedir. 1991 yılı tarım sayımı sonuçlarına göre; büyükbaş hayvancılık işletmelerinin yüzde 31,6'sı 20 başın altında bir büyüklüğe sahiptir. Günümüzde bu tabloda da önemli bir değişiklik olmamıştır." ifadelerini kullanmıştır.

Tarım öğretiminin 152. Yılı kutlamaları programı dâhilinde MKÜ Ziraat Fakültesinin ürünlerinin gösterildiği bir sergi de açılmıştır. Sergiyi Vali Gökhan Aydın, Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, Belediye Başkanı Bekir Karabacak, Jandarma Komutanı Alb. Cahit Aydın, ile öğretim görevlileri ve konuklar gezmiştir. Sergide MKÜ bünyesinde üretimi yapılan tarımsal ürünlerin yanı sıra hayvansal ürünler de tanıtılmıştır. Yetiştirilen ürünleri inceleyen Vali Gökhan Aydın, yapılan çalışmalardan övgüyle bahsetmiştir⁴.

Tarım öğretiminin 152. Yılı dolayısıyla düzenlenen kutlamalar çerçevesinde MKÜ toplantı salonunda birbirinden ilginç konuşmalar yapılmıştır. Ağırlıklı olarak tarım üretiminin ve eğitiminin önemi anlatılırken ülkemizin tarım alanında kendisine yeten yedi ülkeden biri olduğu düşüncesinin yeniden sorgulanması gerektiği vurgulanmıştır. MKÜ Rektörü Pro. Dr. Haluk İpek "yıllardır söylenen ülkemizin kendisine yeten yedi ülkeden biri olma" durumunun iyi tahlil edilmesi gerekir. Bununla "bir lokma bir hırka" zihniyeti kastediliyorsa söyleyecek bir şey yoktur" dedi.

"GSMH'nın Önemli Bölümü Tarıma Dayalı" adlı konuşmasında Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kamuran Güçlü, tarımın ülkemizin en önemli sektörlerden birisi olduğunu belirterek Gayri Safi Milli Hâsılanın önemli bölümünün tarıma dayandığını iddia etmiştir. Bunun ülkenin ekonomik, sosyal ve refah gelişmesinde etkili olduğuna dikkat çeken Güçlü, günümüzde gelişmişlik düzeyi ne

⁴ 13 Ocak 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9649, s. 4-5.

olursa olsun tüm ülkenin tarıma ayrı bir önem verdiğini; ülkelerin gelişmişlik kriterlerinde tarımsal ihtiyaçları kendilerinin karşılamalarına dair büyük hedeflerin olduğunu belirtmiştir. Toprak miktarının da giderek azaldığına dikkat çeken Güçlü, mevcut alanların da tarım dışı kullanıldığını belirterek erozyon tehlikesine karşı da uyardı. Tarımın öğreniminin iyi planlanıp önce ilkokuldan başlaması gerektiğini savunan Güçlü, eğitim düzeyinin statik değil dinamik olması gerektiğini vurgulamıştır.

Rektör Prof. Dr. Haluk İpek ise ülkemizin gelişmesini ve kalkınmasını zorlaştıran temel bazı sorunların bulunduğunu belirterek bunları göz ardı ederek tarım üretiminin ve eğitiminin değerlendirilemeyeceğini belirtmiştir. Tarımı engelleyen sorunların bir alt yapı bozukluğu olarak devam ettiğine dikkat çeken İpek, bu engellerin çağdaş, verimli ve bilimsel metotlarla düzeltilmesi için belirli bir program dâhilinde çalışmalar yapılmasını önermiştir.

İpek, konuşmasının en önemli bölümünde yıllardır söylenen ülkemizin kendine yeten yedi ülkeden biri olma durumunun artık iyi tahlil edilmesi gerektiğini vurguladı. Bununla “bir lokma bir hırka” zihniyeti kastediliyorsa söylenecek bir şey yoktur diyen Rektör İpek, “Ancak, son yıllarda ülkemiz maalesef bu özelliğini de kaybetmiştir” dedi.

Rektör İpek; tarım eğitiminin 152. yılında tarım eğitimi ile ilgili olarak şöyle dedi: “Eğer ülkemiz, tarımını yeniden köklü ve bilimsel bir programla ele alacaksa (ki bunu zorunlu görüyoruz), bu konunun en önemli parçası olan tarım eğitiminin de şüphesiz gerektiği şekilde gözden geçirilmelidir. Tarım eğitiminin temelinde mutlaka teori ve uygulama birlikte ele alınmalıdır. Bu alanda yetişmiş insanımıza çağdaş ve güçlü bir tarım bilgisinin yanında, uygulamaya esas olacak temel becerilerin ve tecrübelerin de kazandırılması gerekmektedir. Büyük planlayan, nitelikli ve çok üreten, satan bir toplum olmak zorundayız, geleceğimiz buna bağlıdır.”

Aydın: “Milletlerin Zenginliğini Üretim Belirler” içerikli konuşmasında daha önceki konuşmacıların değindiği konulara açıklamalar getirerek milletlerin zenginliğini üretiminin belirlediğini söyledi. Üretim konusunda asli olanlar bulunduğunu hatırlatan Aydın, iktisat tarihine bakıldığında zenginliğin sadece tarımsal üretimle olacağına ilişkin bir fikir akımının doğduğunu ancak günümüzde ise üretimin her çeşidine ihtiyaç olduğunu anlattı.

Türkiye'nin coğrafi konumu itibarıyla tarımsal çeşitliliği ve verimi bol bir ülke olduğunu belirten Vali Aydın, “Ancak bu potansiyelimizi tarımsal verimlilik olarak tam anlamıyla değerlendiremiyoruz” dedi. Sorunların çözümünün en doğru yolunun doğru bilgilendirme ile olacağını

ve bu konuda üniversitelere önemli görevler düştüğünü anlattı. Vali Aydın, ilimizde tarımı teşvik ve özendirici çalışmalar başlatacaklarını belirterek tarım öğretiminin 152. yılını kutladı⁵.

Rektör İpek de yeterli toprağı olmayan Japonya'nın dünyaya tarım teknolojileri transfer ettiğini, çölde kavrulmuş İsrail'in en güçlü tarım teknolojisine sahip olduğunu, Türkiye'nin bir vilayeti büyüklüğündeki Hollanda'nın sadece tarımsal girdisinin 18 milyar dolar civarında olduğunu belirtmiştir. İpek ayrıca "Gurur kaynağımız olan GAP projesinde tarımsal yapılaşma dönemindeyiz. Bu yapılaşmada çok hassas davranılmalı, alt yapı çarpıklıklarına asla yer verilmemelidir. Öncelikle toprak seviyesine ve optimum işletme büyüklüklerine, çağdaş toprak işleme, gübrenmesi ve tarımsal ilaçlamanın modern ölçüler içerisinde yapılmasına mutlaka ulaşılması gerekir" dedi.

"Lüzumsuz yere çok sayıda Ziraat Fakültesi açılıyor" düşüncesine de katılmadığını belirten Rektör İpek, ülke olarak kendimize şu soruları sormalıyız: "Ülkemiz hangi tarımsal sorununu çağdaş ölçülerle çözebilmiş ve kendini kanıtlamıştır? Ülkemiz hangi tarım teknolojisini ihraç edebilmiştir? Tarım sektöründe hangi konuda söz sahibiyiz?" dedi⁶.

Tarım Öğretiminin 153. Yıl Dönümü Kutlamaları

Türkiye'de tarım öğretiminin 153. Yıldönümü dolayısıyla Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinde düzenlenen törenlere Vali Gökhan Aydın ile Rektör Prof. Dr. Haluk İpek de katılıyor. Rektörlük bahçesinde sabah 09.00'daki çelenk sunma töreninin ardından üniversiteye ait mavi amfi salonunda başlayan törende ilk olarak MKÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan açış konuşmasını yapmıştır. Bunu öğrenci temsilcisi ve Ziraat Mühendisleri Odası adına il temsilcisi ziraat yüksek mühendisi Ahmet Sever ile İl Tarım Müdürü Haydar Bükel birer konuşma yapmıştır.

Tören sonlarına doğru Rektör Prof. Dr. Haluk İpek ve Vali Gökhan Aydın de 153. yıldönümü dolayısıyla konuşmalarını yaparak "Cumhuriyet döneminde bahçe bitkileri" konulu konferansı izlemiş ve plaket ile kutlama belgeleri dağıtmışlardır. Törenin ardından da sanat galerisindeki serginin açılışı gerçekleştirilmiştir⁷.

Türkiye'de tarım öğretiminin 153. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen törende konuşan Rektör İpek, ülke gerçeklerini dikkate alarak özellikle tarım sektöründeki sıkıntıları çözebilmek için sorunun köküne inmek gerektiğini, bunun dışındaki oluşumların zaman israfından başka bir şey olmadığı gibi

⁵ 13 Ocak 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı:9649, s.3.

⁶ 14 Ocak 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9650, s.3.

⁷ 11 Ocak 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, Sayı:9952, s.5.

sıkıntıları arttırmaktan başkaca yarar da sağlayamayacağını belirterek “ülkemizin geleceği buna bağlıdır” demiştir.

Rektör konuşmasında, yeni açılan ziraat fakültelerinin gereksiz olduğunu söyleyenlerin büyük yanlış içinde olduklarının altını da çizerek şöyle konuştu:

“Yüce Atamızın direktifleri ile çağdaş uygarlık düzeyini hedef alması gereken ülkemiz, başta tarım sektörü olmak üzere, çeşitli sektörlerde hâlâ büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Bu sorunların temeline inmeden ve gerekli alt yapıları oluşturmadan geçirilen zaman, sıkıntıları arttırmaktan başka bir işe yaramayacaktır. Suçlamalarla geçirdiğimiz zamanımızda, gerçeği görmek ve alt yapıyı, zor da olsa onarmak zorundayız. Ülkemizin geleceği buna bağlıdır. Çok önemli eğitim dallarından birisi olan tarım eğitimini sulandırmak, hele hele yeni açılan ziraat fakültelerinin lüzumsuz olduğunu söyleyebilmek konuyu hiç kavrayamamakla eş anlamlıdır. Eğitimin önemi hiçbir zaman tartışılmaz. Bunun yanında ülkemizde çözüm bekleyen yığınla tarımsal sorunlar da vardır. Böyle bir ortamda işsizler ordusu içerisinde Ziraat Mühendislerinin bulunmasının ciddi ve gerçekçi bir analizin yapılması gerekir.

Ülkemizin gelişmesini ve kalkınma çabalarını zorlaştıran temel bazı sorunlar vardır. Nüfusumuzun % 41’i kırsal kesimde yaşamakta, aktif nüfusumuzun yarısından çoğu tarımda çalışmaktadır. Ancak bu nüfus, toplam üretimimizin dörtte birinden daha azını üretebilmektedir⁸. Rektör İpek’in konuşma yaptığı bu konferansta konuşan Prof. Dr. Kadriye Çağlayan yaptığı konuşmada; Ülkemizde tarım öğretiminin Cumhuriyet döneminden günümüze kadar ki gelişimi hakkında bilgi vermiştir. Çağlayan, bütün dünya da hızla gelişen sanayileşme ile birlikte, tarım alanlarının sürekli azalış göstermesine karşın tarım alanlarının daha etkin ve verimli bir şekilde kullanımı ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için bütün gelişmiş ülkelerin tarım politikalarının bunu ana hedef haline getirdiği söylendi.

1993 yılında öğretime başlayan ve geçtiğimiz iki dönemde toplam 58 mezun veren MKÜ Ziraat Fakültesinin kısıtlı imkânlara rağmen araştırma ve uygulama ağırlıklı bir eğitim-öğretim programı çevresinde hem teorik hem de pratik bilgi birikimine sahip Ziraat Mühendisleri yetiştirmeyi hedeflediğini ifade etmiştir. Çağlayan, MKÜ Ziraat fakültesinin araştırma ve uygulama çiftlikleri kurmaya çalıştığını, bu çiftliklerde aynı zamanda tarımsal üretim faaliyetlerinin bölge çiftçisine rehberlik etme çabasında olduğunu söyledi. Bu amaç çevresinde Hatay merkez ve ilçelerdeki faaliyetlerini anlatan Çağlayan konuşmasını şöyle noktalandı: “Ülkemiz ekonomisinin de son yıllarda sanayiye doğru yönelmesine rağmen, tarım sektörü ülke ekonomisinde hala önemli bir yer tutmaktadır. Toplam ulusal gelirimizin %14.5’i tarımsal üretimden sağlanırken, sanayide kullanılan

⁸ 12 Ocak 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, Sayı:9953, s.1.

ham maddenin yaklaşık %75'i ve toplam ihrac gelirimizin yaklaşık %20'si tarım sektöründen elde edilmektedir. Ayrıca ülkemiz tarımı toplam çalışan nüfusun yaklaşık %47'sine istihdam sağlamakta ve 65 milyon nüfusu beslemektedir. Ülkemiz ekonomisinde böylesine önemli yere sahip bir sektörün, daha üretken ve verimli hale gelmesi, her açıdan rekabetin artacağı 21. yüzyılın eşğine geldiğimiz bu günlerde, tarımla ilgili herkesin en önemli sorumluluğu bu olmalıdır. Bu bağlamda, konusu ile ilgili yeterli teknik ve pratik bilgi ve beceriye sahip, dünyadaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından takip eden, hür düşünen, araştıran, geliştiren ve bu yetilerini devlet ve milletin ekonomik ve sosyal kalkınması yönünde kullanan Ziraat Mühendislerinin yetiştirilmesi, bu sektöre yapılacak en büyük katkı olacaktır.”

Daha sonra öğrenci temsilcisi olarak söz alan MKÜ Ziraat Fakültesi 4. Sınıf öğrencisi Nevzat Evren, Ziraat fakültesi ve kampüsündeki eksiklik olarak gördüğü ve giderilmesini istedikleri sorunları dile getiren bir konuşma yaptı.

Ziraat Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilcisi Ziraat Yüksek Mühendisi Ahmet Sever de, tarım mühendislerine imkan verildiği takdirde, sanayide elde edilen milli hasılaya yakın bir hasıla oluşturulacağına ve insan beslenmesinde çok önemli olan bitkisel ve hayvansal gıdeleri insana zarar vermeyen özelliklerde yetiştirmeye yani daha az zirai ilaçlı, gübreli ve sağlıklı besinler sunabilme imkanlarını hazırlayabileceklerini ve böylece insanların daha sağlıklı beslenebilmelerine yardımcı olabileceklerini söyledi. Ziraat fakültelerinin sayılarının ülkemiz tarım potansiyeline göre belirlenerek tarım öğretiminin yanında yabancı dil, bilgisayar öğretimine de önem verilerek kurumsal bilgilerin grafiklerle pekiştirilmesi ve geliştirilmesi için yeterli sürenin sağlanarak ve staj uygulaması yapılarak öğrencilerin yetiştirilmesinin gerektiğine dikkat çekti.”

Ahmet Sever'in ardından kürsüye gelen Hatay Tarım İl Müdürü Ziraat Yük. Müh. Haydar Bükel de yaptığı konuşmada tarımın Türkiye'deki ve dünyadaki önemiyle ilgili şu bilgileri verdi: “Tarım sektörünün ana görevi toplum bireylerinin beslenme, barınma ve giyim gibi ana ihtiyaçlarını yeterli ve nitelikli olarak sağlamaktır. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik dar boğazlardan kurtulmada istihdam yaratmak ve ihracata da daha geniş ölçüde katkıda bulunmak amacıyla, kalkınmamız için gerekli döviz ihtiyacımızı sağlamaktır. Bu yönüyle her zaman ekonomide ihmal edilemeyecek bir yeri olan tarım sektörünün geliştirilmesi konusu uzun yıllardan beri Türkiye'de temel sorunlar arasında yerini almaya devam etmektedir. Bu amaçla büyük yatırımlar yapılmakta ve çabalar sürdürülmektedir. Ülkemiz dünya tarımında önemli bir yere sahiptir. Ülkemiz narenciye, zeytinyağı, tütün, çekirdeksiz kuru üzüm, kuru incir, iç fındık, kuru kayısı, antepfıstığı, baklagiller, afyon sakızı ve pamuk üretiminde dünyada önemli bir yere sahiptir.

Tarımda başlatılan modernleşme çabaları sonucunda bugün bitkisel ve hayvansal üretimde önemli gelişimler sağlamış ise de tarımdaki mevcut potansiyel yeterince kullanılmadığından istenilen verimlilik düzeyine ulaşılamamıştır. Tarımda modernleşme, önemli girdilerden olan tohumluk ıslah, gübre ve makine kullanımı ile sulama gibi çağdaş teknolojileri kullanmakla mümkün olacaktır.

Türkiye nüfusu hızla artan bir ülke konumunu devam ettirmektedir. 1980’li yıllarda %2,5 düzeyinde olan nüfusun artış hızının, son yıllarda %2 civarında düşmüş olmasına rağmen, halen yüksek düzeydedir. Toplam nüfusumuzun %59’u kentlerde, %41’i köylerde yaşamaktadır. Kırsal kesimde yaşayan nüfusun bu denli yüksek oranda olması Türkiye’nin bir tarım ülkesi olma özelliğinin en önemli göstergesidir.” dedi.

Hatay’ın Türkiye tarımındaki yeri ve önemi hakkında bilgiler vererek konuşmasını sürdüren Bükel, “Türkiye tarımında Hatay ilimiz önemli konuma sahiptir. Poli-kültür tarımının yapıldığı ilimizde bahçe ve tarla sebzeçiliği, pamuk, buğday, zeytin, narenciye ve mısır tarımı en önemli ürünleri oluşturmaktadır. Son yıllarda örtü altı sebzeçiliği modern sera yapım çalışmaları başlatılmış bu yönde de çok olumlu sonuçlar alınmıştır. Ayrıca İl Özel İdare çalışmaları başlatılmış bu yönde de çok olumlu sonuçlar alınmıştır. Ayrıca İl Özel İdare bütçesinden tarıma kaynak aktararak zeytinciliğin teşvik edilmesi düşünülmüş, çiftçilerimiz de bu yönde büyük rağbet göstererek son 4 yıl içerisinde 400 bin tüplü zeytin fidanı dağıtımı yapılmıştır.

Sonuç olarak: Tarımda Modern Teknoloji yeterli girdi, bol ve kaliteli üretim, tarımla uğraşanların refahı ihracatın artırılması, tarımda çevre korunması ve çevre güvenliği, kırsal alanda sosyal-kültürel gelişme ve güvenliğin sağlanması ana hedefimiz olmalıdır. Bu hedeflerin gerçekleşebilmesi, halkımızın daha yüksek bir hayat standardına kavuşması için yapılacak çalışmalarda en büyük sorumluluk ve görev hiç kuşkusuz üniversitemize ve biz ziraat mühendislerine düşmektedir.” dedi.

Prof. Dr. Haluk İpek yapılan bu konuşmalardan sonra Hatay Valisi Gökhan Aydın’er’e Hatay tarımının gerçekleştirilmesinde MKÜ üniversitesine verdiği destekten dolayı bir plaket verdi. Ardından da emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet Dokuzoğuz; “Cumhuriyet Döneminde Bahçe Bitkileri Tarımındaki Gelişmeler” konulu bir konferans verdi. Sanayi ve tarımın birlikte gelişmesinin gerekli olduğunu söyleyen Dokuzoğuz; 70’li yıllara kadar artan tarım ürünleri ihracatının, sanayi ürünlerine karşı oranının yüksek olduğunu sonraki yıllarda endüstrileşme dolayısıyla sanayi ürünlerinin ihracatımızın, tarım ürünleri ihracatına oranla arttığını fakat bunun tarım ürünleri üretiminin düştüğü anlamına gelmediğini söyledi.

Türkiye’de tarımla ilgili üretimin yalnız %1,9’unun ihraç edilebildiğini söyleyen Dokuzoğuz bunun önemli bir konu olduğunu ayrıca üretimi yapılan ürünlerin yeterli muhafazasının

sağlanmamasının ürünlerde %25 gibi bir bölümün kaybına sebep olduğunu, mevcut soğuk hava depolarının ihraç tarım ürünlerinin ancak %5'ini alabileceğini ve bu anlamda gelişmeler gerektiğini söyledi. Kalite kontrolü ve standardizasyonunun önemine değinen Dokuzoğuz, dünyada üretilen fındığın %75'inin Türkiye'de üretilmesine karşılık ilk raportör ülkenin İspanya oluşunun bir konuda kaygılara sebep olduğu daha sonra yapılacak çalışmalardan netice alınarak raportörlüğün Türkiye'ye verilmesinin sağlandığını" söyledi.

Konferans sonunda meslekte yılı dolduran Ziraat Mühendisleri, Erol Güven, Mithat Doğanlar, İhsan Akyurt, Suphi Arslan, Abdurrahman Yiğit'e ayrıca 153. yıldönümü anısına da Kadriye Çağlayan, Semir Seyfettin, Hüseyin Hüsnü Tekin, Hüseyin Varlıbaş, Emin İnal, Beyza Erdem ve Muhittin Hatem'e plaket verildi.

Tören sonunda MKÜ SANAT galerisinde Bahçe Bitkileri, Süt Teknolojisi, Bitki Koruma, Tarla Bitkileri, Zootekni, Toprak Peyzaj Mimarlığı, Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümlerinin projelerinin yer aldığı sergi gezildi. MKÜ Ziraat Fakültesi bölümleri tarafından üretilen ürünlerin de satışa sunulduğu serginin ardından törenler sona erdirildi⁹.

Tarım Öğretiminin 154. Yıl Dönümü Kutlamaları

Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesinde "Türkiye Tarım Öğretiminin 154. Yıldönümü" kutlamaları Rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in anıta çelenk sunup saygı duruşunda bulunmasının ardından Alahan kampüsünde düzenlenen törenlerle başladı. Törende: Fakülte Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan, öğrenci temsilcisi, Ziraat Mühendisleri Odası adına Ahmet Sever'in konuşmalarının ardından Rektör Prof. Dr. Haluk İpek ile Vali Yener Rakıcioğlu da konuşmalarını yapmıştır. Ziraat fakültesi aktivitelerinin sergilendiği slâyt filminin ardından da plaket ve kutlama belgelerinin dağıtım töreni yapılmıştır.¹⁰

Hatay Valisi Yener Rakıcioğlu, Türkiye'de Tarım Öğretiminin 154. yıldönümü nedeniyle Mustafa Kemal Üniversitesi'nin düzenlediği törende yaptığı konuşmada, devlet eliyle, 657 sayılı yasa ile Türkiye'de zirai potansiyelin arttırılamayacağını vurguladı ve bu konuda ziraat mühendislerine ve öğrencilere nasihatlerde bulundu.

MKÜ Alahan Kampüsünde düzenlenen törende Vali Yener Rakıcioğlu konu ile ilgili şunlara değindi: "Hiçbir mühendis arkadaşım 657 sayılı yasaya uygun olarak bu fakülteyi bitireceğini ümit etmesin. Eğer böyle bir beklenti ile burada okuyorlar ise, biz onlardan geniş anlamda istifade edemeyiz. 657. sayılı yasa ile ne Türkiye'nin sanayisi kalkınır, ne de zirai potansiyeli gelişir. Önemli

⁹ 12 Ocak 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, Sayı:9953, s.2.

¹⁰ 12 Ocak 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, Sayı:10255, s.1.

olan genç arkadaşlarımızı o şekilde yetiştirelim ki, kendileri teşebbüs kabiliyetlerini, çalışma ortamlarını yaratabilsinler. Devletin çiftlikleriyle, devletin tarımsal potansiyelleriyle, tarım politikalarımızı istediğimiz yere götüremeyiz. Ancak çok süratli bir şekilde bu müesseselerin tasfiye edilmesi ve esas sahiplerine devredilmesi lazımdır. Bu şeref sanıyorum bu genç arkadaşlarımızda olacak. Bizim neslimiz Türkiye’yi sabandan bu döneme taşıdı. Gelecek nesil Türkiye’yi 21. yüzyılda dünyanın tarımsal potansiyel açısından ihracatta en önemli ülkeleri arasına getirecektir.”¹¹

Türkiye’de Tarım Öğretiminin 154. yıldönümü nedeniyle düzenlenen törende, mesleklerinde 25. yılını dolduran ve aşama kaydeden Ziraat Mühendislerine plaket ve teşekkür belgeleri verildi. Ziraat Yüksek Mühendisleri Ali Ekşi ve Nizamettin Tohma’ya mesleklerinde 25. yıllarını doldurmaları anısına birer plaket verilirken, doktorasını ve yüksek lisansını tamamlayıp aşama kaydederek birer teşekkür belgesi alan Ziraat Mühendisleri de şöyle sıralandı: Prof. Dr. Abdurrahman Yiğit, Yrd. Doç. Dr. Erdal Sertkaya, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Aslan, Yrd. Doç. Dr. Buket Güler, Yrd. Doç. Dr. Mustafa Didin, Yrd. Doç. Dr. Nuray Şahinler, Yrd. Doç. Dr. Soner Soylu, Yrd. Doç. Dr. Şeref Kılıç, Dr. Sebahhatin Çürük, Dr. Şerafettin Kaya, Ziraat Yüksek Mühendisi Oğuzhan Doğanlar, Ziraat Yüksek Mühendisi Aşiyen Alkan, Ziraat Yüksek Mühendisi Figen Keskin, Ziraat Yüksek Mühendisi Gülcan Tarla, Ziraat Yüksek Mühendisi Mithat Karanlık, Ziraat Yüksek Mühendisi Selda Öktem, Ziraat Yüksek Mühendisi Yasemin Şekerden¹².

Tarım Öğretiminin 155. Yıl Dönümü Kutlamaları

Mustafa Kemal Üniversitesi’nde Türkiye’de Tarım Öğretiminin 155. Yıldönümü dolayısıyla bir tören düzenlenmiştir. Vali Yener Rakıcioğlu ile Rektör Prof. Dr. Haluk İpek’in de katılarak konuşma yaptıkları törende fakülte dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan ile Ziraat Mühendisleri Odası başkanı Ahmet Sever de birer konuşma ile günün anlamına uygun görüşlerini aktarmışlardı. Alahan Kampüsündeki bu törenin ardından Prof. Dr. Nurettin Kaşka; “Cumhuriyet Dönemi Boyunca Ziraat Mühendislerinin Meyvecilik Alanına Katkıları” konusunda bir konferans vermiştir. Ardından plaket ve kutlama belgeleri dağıtılmıştır. Ayrıca sosyal tesislerde de günün anısına bir kokteyl ikramında bulunulmuştur.¹³

Ziraat Fakültesinde yapılan “Türkiye’de Tarım Öğretiminin 155. Yıldönümü” kutlama törenine Vali Yener Rakıcioğlu, Rektör Prof. Dr. Haluk İpek’in yanı sıra diğer yetkililer katılmıştır. Törenler üniversitenin Alahan kampüsünde yapılmıştır¹⁴.

¹¹ 13 Ocak 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, Sayı:10254, s.3.

¹² 13 Ocak 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, Sayı:10254, s.1.

¹³ 9 Ocak 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10557, s.1.

¹⁴ 10 Ocak 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10558, s.1.

Hatay Valisi, Yener Rakıcıoğlu, MKÜ Alahan kampüsü konferans salonunda düzenlenen “Türkiye’de Tarım Öğretiminin 155. Yıldönümü” törenindeki konuşmasında, tarım bölgesi olan Hatay’ın, tarım ile ilgili birçok sorunla boğuştuğuna, bunlardan birinin de sulama sorunu olduğuna dikkat çekmiştir. Hatay’da 657 sayılı yasayla yani memur zihniyetiyle, ekonominin, tarımın, çiftçinin kalkınamayacağına değindi ve tarımda radikal, köklü tedbirlerin alınmasının şart olduğunu vurguladı. Vali Rakıcıoğlu, Hatay’da tarımın kapasitesinin yükseltilebilmesi için, Ziraat Fakültelerinden mezun olacak öğrencilerin özel sektörle beraber tarımın geliştirilmesine yönelik projeler geliştirmesi yönünde çalışmalar yapması gerektiğinin altını çizdi. MKÜ’nün bu yönde yapacağı araştırmalarla tarımdaki kalkınmaya destek verilmesinin gerekliliğini dile getirdi. Hatay’da büyük bir narenciye potansiyeli olduğunu vurgulayan Vali Yener Rakıcıoğlu, “Özellikle Erzin ve Dört Yol’da parasal katkısı yıllık 70-80 trilyon liralık narenciye kapasitesi var. Burada sistemli ve bilimsel çalışmalar yapılırsa bu miktar gelecek sezon iki katına çıkarılabilir. Bu nedenle il bazında narenciye üreticilerini her yönüyle eğitecek bir teşkilata ihtiyaç var. Bu teşkilat yarı özel, yarı devlet olmalı ve bu teşkilat en kısa sürede oluşturulmalıdır” dedi.

Vali Yener Rakıcıoğlu, Hatay ilindeki sulama sorununa değinirken, bu konuda sözü Yarseli Barajı’na getirdi ve bu barajın su tutma seviyesini yöresel imkanlarla yüzde 25 oranında artıracıklarını, bunu da gelecek sezona yetiştireceklerini ifade etti. 300 milyar lira tutarındaki proje için Hatay’a Hizmet Vakfı’ndan ve İl Özel İdaresinden kaynak aktarımı yapacaklarını belirtti¹⁵.

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, düzenlenen etkinlikte konu ile ilgili yaptığı konuşmada şunları dile getirdi. “Hızlı nüfus artışına paralel olarak gerek dünyada, gerekse ülkemizde tarımın önemi her geçen gün daha da artmakta, tarımsal üretimi ve verimi artırmaya yönelik yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Yüce Ata’mızın direktifleriyle çağdaş uygarlık düzeyini hedef alan, bütün çabalarını, buna yönlendiren ve kalkınma yolunda büyük mesafeler kat eden ülkemiz, diğer sektörlerde olduğu gibi tarım sektöründe de hala büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Özellikle gelişmenin çok yoğun bilgi birikimine, bilimsel araştırma ve uygulamaya sıkı sıkıya bağlı olduğu tarım alanında eğitimin önemi her geçen gün daha da artmakta, bilgisizliğin verdiği zarar ve kayıplar önemli boyutlara ulaşmaktadır. Böyle bir ortamda yetki ve sorumlulukların daha da artmasını ve tarımsal üretim sürecinde daha büyük oranda bilgi ve becerileri ile yer almalarını beklediğimiz Ziraat Mühendislerinin işsizler ordusu içerisinde yer almaların, bize göre gerçekçi analizler ve köklü tedbirler gerektiren bir çarpıklığın göstergesidir. Ülkemizde tarım sektörünün gayri safi yurt içi hasıla içindeki payı giderek düşmekte, buna karşılık tarımın sivil istihdamdaki payı ağırlığını korumakta, tarımın ekonomideki önemi azalırken, nüfusun önemli bir kısmı geçimini tarımla sağlamaya devam etmektedir. Diğer yandan

¹⁵ 11 Ocak 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10559, s.1.

arazi kullanımlarının artışı ve erezyon gibi nedenlerle tarım alanları azalmakta, arazi mülkiyetindeki dağılımın bozukluğu sonucunda küçük işletmelerin payı artmaktadır. Temelde, tarımımızı engelleyen sorunlar bir altyapı bozukluğu olarak devam ediyor ise öncelikle bu engellerin çağdaş, verimli ve bilimsel metodlarla düzeltilmesi için belirli bir program içerisinde çalışmalar yapılmalıdır. Uzun yıllardır ülkemizin kendisine yeten bir ülke olarak gösterilmesi, globalleşme çabası içerisinde bulunan dünyamızda ciddi bir analize tabi tutulmalıdır” dedi.

MKÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan düzenlenen etkinlikte yaptığı konuşmada: “Sekiz yaşını henüz tamamlamış olan fakültemizin temel hedefleri olan eğitim-öğretim, araştırma ve yöre çiftçisinin kalkınmasına yardımcı olma konusunda neler yapmış olduğunu kısaca özetlemek istiyorum. Bu güne değin 192 öğrenci fakültemizden mezun olmuştur. Bu öğrencilerin büyük bir çoğunluğu farklı özel kurumlarda iş bulduğunu, bazılarının da fakültemiz bünyesinde araştırma görevlisi olarak çalıştığını memnuniyetle vurgulamak isterim. Ülke genelinde istihdam konusunda ziraat mühendislerinin karşılaştığı zorlukların maalesef bizim öğrencilerimiz içinde söz konusu olduğunu ve buldukları işin tamamının tarımla ilgili olmadığını da burada vurgulamak gerekir. Tarımsal araştırmalara katkı konusunda gururla söylemek isterim ki, yaşıtımız fakültelerle değil bizden çok daha önce kurulmuş fakültelerle yarışacak düzeyde ve sayıda araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalar TÜBİTAK, DPT, uluslararası kaynaklar ve üniversitemiz araştırma fonu tarafından desteklenmektedir. Şu ana kadar sonuçlanmış ve yürütülmekte olan 160 araştırma vardır ve bunların büyük çoğunluğu yöre sorunlarına yönelik planlanmıştır. Bu çalışmalar sonucunda Hatay’ın üretim deseninde bulunmayan yer fıstığı, patates, soya, fiğ, yonca, sorgum, tatlı patates gibi tarla bitkilerinin yöreye adaptasyonunun sağlanması yanında pamuk, mısır, buğday gibi yaygın üretimi yapılan ürünlerde yeni çeşitlerin geliştirilmesi ve verimlilik artışı sağlanması konusunda araştırma ve uygulama faaliyetleri sürdürülmektedir.”

Ziraat Mühendisleri Odası Hatay Şube Başkanı Ahmet Sever, burada yaptığı konuşmada tarım mühendislerine ülkemiz tarım potansiyeli göz önüne alınarak yeterli imkân ve yetki verildiği takdirde tarımımızın lokomotif olmalarına inançlarının sonsuz olduğunu ifade etti. Tarımda da ülkemizin sanayide elde ettiği milli hasılaya yakın hâsıla elde edileceğine ve insanlarımızın beslenmesinde daha naturel gıdaların elde edilerek sağlıklı beslenmesi sağlanacaktır. Ayrıca tarımsal işletmelerin daha verimli çalışmalarının sağlanmasına yardımcı olmalarına inanmakta olduğunu vurguladı ve ülkenin dört bir yanını saran ziraat fakültelerinin ülke tarım potansiyeline en iyi hizmeti verebilme hususu en büyük temennimizdir. Günümüzde tarımın hızlı gelişen ve değişen yapısı sayesinde tarım önemli bir sektör haline gelmiştir. Tarımsal faaliyetleri sürdürebilmemiz, üretimde teknolojiyi iyi kullanmamızla direkt olarak ilgilidir. Bunu kullanacak ve kullandıracak olan ise tarım mühendisleridir. Bu amaçla iyi bir eğitim ve öğretim almış tarım mühendisi tarla, toprak, ahır, bağ,

bağçe ile bütünleştiği takdirde mesleğini tam anlamıyla icra etmiş olacaktır. Bu sayede dünya tarım teknolojilerini kendi üretim alanlarında kullanabilecektir. Ziraat fakültelerinde uygulamalı tarım eğitimi ile yetişmiş olan tarım mühendisi, memur nitelikli mühendis olmaktan kurtulup daha üretken, kendine güvenen ve özel sektörde rahatça iş bulabilen veya kendi işini kurabilen mühendis olma niteliklerine kavuşacaktır. Uzun yıllardır devletimiz tarım mühendisi istihdamı yapmamıştır. Özel sektörde iş bulabilmek ise belli koşullara tabidir. Zaten ekonomimizdeki durgunluk diğer sektörlerde olduğu gibi tarım sektörümüzü de etkilemekte olup, tarım mühendisinin iş alanını daraltmaktadır. Odamız bu amaçla meslek içi ve özel sektör ihtiyaçlarını dikkate alarak eğitimler planlamaktadır” dedi¹⁶.

10 Ocak 2001’de MKÜ Alahan kampüsünde düzenlenen “Türkiye’de Tarım Öğretiminin 155. Yıldönümü” töreninde mesleklerinde 25. Yılıni tamamlayan Ziraat Yüksek Mühendislerine, kademesi yükseltilen öğretim görevlileri ile akademik aşama kaydeden Ziraat Mühendislerine kutlama belgeleri ve plaketler verildi.

İbrahim Dinçer ve Kayber Kılıç ziraat Yüksek mühendisliği görevlerinde 25 yılı tamamladıklarından dolayı plaketle ödüllendirilirken, profesörlüğe yükselen Necmi İşler, Necati Ağca ve Aytekin Polat, Doçentliğe yükselen Mehmet Mert, Filiz Ayanoğlu, Hanifi Ayanoğlu, Sermet Ender; Yardımcı Doçentliğe yükselen Şerafettin Kaya, Sabahattin Çürük, Erhan Özdemir, Gülşen Sertkaya, Mine Soylu, İlhan Üremiş, Ahmet Mert, Sevgi Çalışkan, Mehmet Keskin, Celil Toplu, Hakan Demirkese ve Zehra Ayhan; doktorluğa yükselen Elif Ertürk, Fakih Evrendilek ile akademik aşama kaydeden Ziraat Mühendisleri Kemal Doğan, Alpaslan Kaya, İbrahim Ateş, Ömer Konuşkan ve Safer Beyazıt’a kutlama belgesi verildi¹⁷.

Prof. Dr. Kadriye Çağlayan törende yaptığı konuşmada, “Tarım Ürünlerinin insan yaşamındaki önemi, dün olduğu kadar bugün ve yarın da önemini koruyacaktır. Dünyadaki doğal kaynaklar bu gün için yeterli görünmekle beraber, başta Afrika ülkeleri olmak üzere milyonlarca insan açlık ve sefalet içerisinde. 21. Yüzyılın ilk yıllarını yaşadığımız bu dönemde her ne suretle olursa olsun bu tablo insanlık için hem ayıp hem de üzücüdür. Bunun birçok nedeni olmakla birlikte en önemli etken eğitimsizliktir” dedi. Çağlayan, törende yaptığı konuşmada tarım öğretiminin tarihçesi ile ilgili şu bilgileri verdi: “Tarımın kalkınabilmesi için eğitimin önemini çok iyi anlayan Mustafa Reşit Paşa 1846 yılında İstanbul Yeşilköy’deki bir çiftlikte yüksek eğitim veren ilk Ziraat

¹⁶ Alahan kampüsü konferans salonunda düzenlenen etkinliğe başta Hatay Valisi Yener Rakıcioğlu, Cumhuriyet Başsavcısı Burhan Çobanoğlu, MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Ziraat Mühendisleri Odası Hatay Şube Başkanı Ahmet Sever, MKÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Kadriye Çağlayan, AÇKD Başkanı Nidal Özdemir, Öğretim görevlileri ve çok sayıda Ziraat Mühendisi ve öğrenci katıldı (11 Ocak 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10559, s. 2).

¹⁷ 11 Ocak 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10559, s.5.

Okulunu açtırmış, bu okul 46 öğrencisi ile iki yıllık bir eğitimden sonra kapanmıştır. Aradan 41 yıl geçtikten sonra yani 1889 yılında İstanbul'da Suphi Paşa'nın girişimleriyle Yeşilköy civarında Halkalı Ziraat mektebi Alisi açılmıştır. Bu okuldan 1928 yılına kadar birçok Ziraat Yüksek Mühendisi mezun olmuştur.

Cumhuriyet döneminde ise birçok alanda olduğu gibi tarım eğitimi konusunda da önemli çabalar harcanmış ve 1930 yılında Ankara Yüksek ziraat Mektebi, 1933 yılında ise Yüksek Ziraat Enstitüsü açılmıştır. Bu enstitü 15 yıl kadar hizmet vermiş ve 1948 yılında Ankara Üniversitesine Ankara Ziraat Fakültesi olarak bağlanmıştır. Bu fakülteyi 1955 yılında Ege Üniversitesi, 1958 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi, 1967 yılında Çukurova Üniversitesi, 1976 yılında Samsun 19 Mayıs Üniversitesi ve 1981 yılında Bursa Uludağ Üniversitesi ve Harran Üniversitesi ziraat fakülteleri izlemiş ve böylece YÖK'ten önce kurulan fakülte sayısı 7'ye ulaşmıştır. YÖK ile birlikte 1982-1987 yılları arasında 6 Ziraat Fakültesi daha devreye girerek fakülte sayısı 13'e yükselmiştir. 1992 yılında çıkarılan 1819 sayılı yasa ile de içinde bizim fakültemizin de bulunduğu 10 yeni Ziraat Fakültesi daha açılmış ve fakülte sayısı 23 olmuştur. Bu fakültelerin 19 tanesi şu anda aktif durumdadır. Ziraat fakültelerinin sayısının çok kısa bir zaman diliminde 7'den 23'e çıkması birçok sonucu da beraberinde getirmiştir. Bunlardan en önemlileri öğretim üyesi yetersizliği, eskiye oranla daha düşük puanlı öğrencilerin ziraat fakültelerine alınması ve ödenek yetersizlikleri nedeniyle altyapıdaki eksikliklerdir.

1992 yılında 4 öğretim üyesi ile öğretime başlamış olan Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde şu anda 14 profesör, 5 doçent, 1 öğretim görevlisi, 29 araştırma görevlisi 3 uzman ve bir okutman olmak üzere toplam 82 öğretim elemanı ve 24 idari personel görev yapmaktadır. Fakültemizde eğitim-öğretim faaliyeti eski ve yeni yapılanma çerçevesinde sürdürülmektedir. Eski yapılanmada bahçe, bitki koruma, tarla ve zootekni bölümlerinde 3. ve 4. Sınıfta eğitim gören 313 öğrencimiz bulunmaktadır. 1998-1999 öğretim yılında ülke genelinde Ziraat Fakültelerinde başlatılan yeniden yapılanma programlarıyla bölümler birleştirilerek 12 farklı bölümde lisans eğitimi yerine 5 ayrı programda öğrenci yetiştirilmeye başlamıştır. Bizim fakültemizde toplam 184 adet 1. ve 2. Sınıf öğrencisi bitkisel üretim ve hayvansal üretim programlarında eğitim görmektedir. Lisans eğitiminde yeniden yapılanma çalışmaları ile ders sayısı azaltılarak öğrencilerin olanaklar ölçüsünde ilgi duyduğu alana yönelik seçmeli dersler alması hedeflenmektedir. Bu yeni uygulamada mesleğimizin tarihsel süreç içerisinde tanıtımını hedefleyen meslek deontolojisi derslerinin okutulması fakültemiz tarafından önerilmiş ve çok olumlu tepkiler alınmıştır. Yeni kurulan ve gelişmesini sürdüren her

kurum gibi fakültemiz de sınırlı olanakları en iyi şekilde değerlendirerek olabildiğince uygulamalı eğitime ağırlık vermekte ve özgüvenli ziraat mühendisleri yetiştirmeye çaba göstermektedir¹⁸.

Bu konuşmalarla tören sona ermiştir.

Tarım Öğretiminin 156. Yıl Dönümü Kutlamaları

Türkiye’de Tarım Öğretiminin yıldönümü MKÜ tarafından düzenlenen törenle kutlandı. Rektör İpek tarımdaki sorunlara değindiği konuşmasında: “Türkiye’de Tarım Öğretiminin 156. Yıldönümü”, Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) tarafından Tayfur Sökmen Kampüsü’nde düzenlenen etkinlikle kutlandı.

Tarım İl Müdürü Selahattin Mermi yanı sıra çok sayıda Ziraat Mühendisi, öğretim görevlileri ve Ziraat Fakültesi öğrencilerinin katıldığı etkinlikte MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek tarımın sorunlarına değindiği konuşmasında: “Yüce Atamızın direktifleri ile çağdaş uygarlık düzeyini hedef alması gereken ülkemiz tarım sektöründe hâlâ büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Bu sorunların temeline inmeden ve gerekli altyapıları oluşturmadan çözüm beklenmesi zaman kaybından başka bir işe yaramamaktadır. Suçlamalarla geçiştirdiğimiz zamanımızda, gerçeği görmek ve alt yapıyı, zor da olsa onarmak zorundayız. Ülkemizin geleceği buna bağlıdır. Çok önemli eğitim kurumlarımızdan birisi olan tarım eğitimini suçlamak, hele hele yeni açılan Ziraat Fakültelerinin lüzumsuz olduğunu söyleyebilmek konuyu hiç kavrayamamakla eş anlamlıdır. Ülkemiz tarımsal sorunlarını, yapısal sorunlar devam ettiği için çözememektedir.

Rektör İpek, ülkemizin gelişmesini ve kalkınma çabalarını zorlaştıran temel sorunların varlığından bahsetti ve şunları dile getirdi: “Nüfusumuzun yüzde 41’i kırsal kesimde yaşamakta, aktif nüfusumuzun yarıdan çoğu tarımda çalışmaktadır. Ancak bu nüfus, toplam üretimimizin dörtte birinden daha azını üretebilmektedir. Kırsal kesimdeki bu yapısal bozukluğun yanı sıra, hızlı nüfus artışı ve çeşitli yollarla parçalanarak optimum işletme büyüklüğünün çok altında kalan topraklarımız tarımda verimliliği oldukça kısıtlamıştır. Bu ve bunun gibi sorunlar devam ettikçe satıhta bir takım uygulamalarla, köklü değişikliklerin beklenmesi oldukça zordur. Temelde, tarımımızı engelleyen sorunlar bir altyapı bozukluğu olarak devam ediyor ise, öncelikle bu engellerin çağdaş, verimli ve bilimsel metotlarla düzeltilmesi konusu belirli bir program içerisine alınmalıdır. Üzülerek ifade etmek isterim ki bu yönde gerçekçi bir adım atıldığına henüz şahit olamadık.

Yıllardır dilimize pelesenk ettiğimiz ülkemizin kendisine yeten yedi ülkeden biri olma durumunun iyi irdelenmesi gerekir. Bundan kasıt bir lokma hırka ise söylenecek bir şey yoktur. Ancak son yıllarda ülkemiz bu özelliğini de kaybetmiştir. Günümüzde yeterli toprağı olmayan

¹⁸ 12 Ocak 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10559, s. 4.

Japonya'nın dünyaya tarım teknolojileri transfer ettiğini, çölde kurulmuş İsrail'in en güçlü tarım teknolojilerine sahip olduğunu, neredeyse bir vilayetimiz büyüklüğünde olan Hollanda'nın sadece tarımsal girdisinin 18 milyar dolar civarında olduğunu düşünürsek bu alandaki yerimizi çok kolay tayin edebiliriz.”

MKÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan da yaptığı konuşmada ilimiz kalkınmasına katkıda bulunabilme çabası içinde olduklarını bildirdi ve şunlara değindi: Üniversiteler toplumların ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri ve genel refahları için bilgi üretmeyi, bilgi aktarmayı ve uygulamayı gerçekleştiren nitelikli insan gücünü yetiştirmek zorunda olan kurumlardır. Uluslararası standartlardaki üniversite hizmetinin üretilmesi, büyük fiziki sermaye yatırımları ve insan gücü yetiştirme ve yatırımlarını gerektirmektedir. Yeni kurulan ve gelişmesini sürdüren her kurum gibi fakültemizde kıt olanakları değerlendirmeye çalışarak gerek kaliteli eğitim vermek, gerekse bölge sorunlarına yönelik araştırmalar planlayarak Hatay'ın bölgesel kalkınmasına katkıda bulunabilme çabası içindedir.” ifadeleriyle konuşmasına son vermiştir.

Ziraat Mühendisleri Odası Hatay şube başkanı Ahmet Sever'de etkinlikte yaptığı konuşmada şunları dile getirdi: TMMOB'a bağlı ziraat mühendisleri odamıza kayıtlı yaklaşık 28 bin ziraat mühendisi bulunmaktadır. Ülke düzeyinde sayımızın 45 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir. Bilindiği üzere artık devlette iş bulmak çalışmak çok zor olduğuna göre iyi uygulamalı eğitim almış, bilgisayar ve yabancı dil bilgileri ile donanmış bir tarım mühendisi kendi işini, bu görev ve yetkili olduğu alanlarda yaparak çalışacak ve bu işleri yürütmekte olan işletmelerde sorumlu yönetici veya mesul müdür olarak görev alarak meslek yaşamını sürdürecektir. İlimizde tarım alanları olan Amik Ovası, Dörtyol Ovası ve Samandağ Ovası çeşitli bağ-bahçe ve tarla bitkilerinin üretimlerinin yapılması amacıyla kullanılmaktadır. Tarımsal sanayi tesisleri oldukça az sayıda yer aldığına göre tarımsal işletmelerde Ziraat Mühendisi olarak görev yapmak belli bir deneyim gerektirmektedir. Odamız bu konuda tüm meslektaşlarımızın yanında olacaktır.

Tarımsal konularda faaliyet gösteren işletmelerde tarım mühendisinin önem ve gereğini anlamak için bu işletmelerin verimli üretim yapıp yapmadıklarını tartışıp ortaya koymak gereklidir. Bugün için bu işletmelerde kullanılan ilaç, gübre, tohum, su gibi girdilerin rasyonel ve verimli kullanılması için bunu planlayıp uygulayan işletme sahibinin yanında tarım mühendisinin de olması o işletmede girdilerin ekonomik seviyede kullanılmasını, toprağın, çevrenin, suyun kirletilmeden, toprağı erozyona uğratmadan tarım tekniğini uygulamakla mümkündür. Bunun işletmeye getireceği yük zaten girdilerin rasyonel kullanılması ve birim alandan elde edilen mahsulde artış sağlayarak mümkün olacaktır. Yani Tarım Mühendisi kendi ücretini kendisi sağlamış olacaktır.

Türkiye'nin tarımda yapısal sorun olarak karşımıza çıkan en önemli husus tarımsal planlama eksikliğidir. Bunun yanı sıra küçük işletmelerin fazlalığı ve işletmelerde sermaye sorunu, tarımla uğraşan nüfusun yüksek olması, tarımsal alanlardaki mülkiyet sorunu, tarım topraklarının amaç dışı kullanımı nedeniyle erozyonla yok olması gibi çevresel sorunlardır. Sorunların çözülmesi ile verimin artmasıyla birim alandan elde edilen gelirin artacağı gibi giderlerin daha ekonomik olarak kullanılmasına imkân verecektir. Bu da işletmelere teknoloji transferine ve danışman yani ziraat mühendisi kullanılmasına sebep olacak ve meslektaşlarımıza istihdam olanağı yaratacaktır¹⁹.

Çukurova Üniversitesi'nden emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Erdoğan Pekel, MKÜ'nün konuğu olarak geldiği toplantıda Ziraat Fakültelerinin önemi, gelişimleri ile ilgili bilgiler verdiği konuşmasında "Türkiye'de Ziraat Mühendisliği Mesleği ve Eğitimdeki Değişimler, Gelecek İçin Bazı Düşünceler" konulu bir konferansı verdi. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erdoğan Pekel, Cumhuriyetin başlangıcından itibaren tarımsal yükseköğrenimi ele aldığı konuşmasında, Ziraat Fakültelerinin açılması, bu fakültelerdeki değişimlere değindi ve fakültelerin bölgesel, ülkesel ve uluslararası tarımsal projelere, araştırma ve katılım sağlamasının gerekliliğini vurguladı.

Prof. Dr. Erdoğan Pekel, çok sayıda katılımcının hazır bulunduğu, MKÜ Tayfur Sökmen Kampusu konferans salonunda düzenlenen etkinlikte yaptığı konuşmada şunları dile getirdi: "Ziraat Mühendisleri bitkisel ve hayvansal kökenli tarım ürünlerini bir tarım işletmesinde, en yüksek ekonomik gelir sağlayacak şekilde üretecek bilgi ve tekniğe sahip olmalıydılar. Okutulacak derslerin de bu kapsamda olması gereklidir. Özellikle tarım işletmeleri için proje yapma, fizibilite etüdü hazırlama ve işletmeleri buna göre yönetme veya denetleme bilgilerini, tarımsal organizasyonları, tarım mevzuatını, tarımsal kıymet takdirini içeren derslerle eğitim programları takviye edilerek düzenlenmeli, eğitim-öğretimde bilgisayar eğitimi ve kullanımı yoğunlaştırıp yaygınlaştırılmalıdır. Bu programlarda ayrıca uygulamaya da ağırlıklı olarak yer verilmelidir. Zira Ziraat Fakültelerinin eğitim-öğretim yanında araştırma ve uygulama ile ilgili görev ve sorumlulukları da vardır. Son yıllarda fakültemizin araştırma ve uygulamaya, eğitim-öğretime nazaran daha az yer verdikleri gözlenmektedir. Bunda ek ders ücretlerinin etkisinin büyük olduğu kanısındayım.

Fakültelerin uygulama ile ilgili hem derslerin uygulamalı olarak yapılacağı fakülte uygulama alanlarının tesisi ve tarımla ilgili fakülte dışı uygulayıcı çevrelerle ilişkileri ifade etmektedir. Her ziraat fakültesinin yeterli büyüklükte gerekli modern donanımlı araştırma ve uygulama çiftliğine ihtiyacı vardır. Fakültelerin tarımsal çevrelerle ilişkileri, belli bir esasa oturtulmadığından, fakülteden fakülteye ve fakültelerde yöneticilere bağlı olarak bu ilişkiler çok büyük değişiklikler göstermektedir.

¹⁹ 11 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 3.

Bu ilişkilerin fakülteler arasında bir sisteme oturtulmasında yarar görmekteyim. Bu sistem fakülte, Tarım Bakanlığı'nın il düzeyindeki örgütleri, çiftçi örgütleri, tarıma dayalı sanayi kuruluşları örgütleri, tarıma girdi sağlayan kuruluş örgütleri ve benzeri birimlerin temsil edileceği periyodik olarak toplanan danışma kurulları, ihtisas grupları vb. aktivitelerle bilgi akışını ve tarımsal sorunların daha kolay ve çabuk çözümünü sağlayabilir. Bu amaçla üniversitelerarası kurul, tarım konseyi aracılığıyla Ziraat Fakültelerinin uygulayacakları sistem çalışmaları yapılabilir. Unutulmamalıdır ki, yıllar önce tarımda gelişme sağlamak için her ilin bir ziraat meslek okulu talebi, son yıllarda Ziraat Fakültesi talebine dönüşmüştür. Gerekli altyapı ve akademik kadrolar oluşturulmadan açılan çok sayıdaki Ziraat Fakülteleri, bir kısmı yeterli teknik bilgi ile donatılmayan fazla sayıda Ziraat Mühendislerini ülke sathına yaydığı gibi çevresine de tarımsal etkinlikler bakımından fazla bir katkı getirmemiştir. Ziraat Fakültelerini sayısal olarak artışı ve buna paralel olarak çok fazla sayıdaki ziraat mühendisi mezun edilmesi bazı Avrupa ülkelerinde seneler önce yaşandığı ülkemizde de gelecekte ziraat fakültelerinin sayılarının azaltılması ya da başka bilim alanlarına yönlendirilmelerini gündeme getirecektir. Zaten program sistemi eğitim ile bunun ilk adımları atılmıştır.

Ziraat Fakültelerimizde ihmal edilen bir konuda Zirai Meteorolojidir. Bu konuda bilim adamı yetiştirmemiz, hatta bu konuda da bir akademik birim oluşturamamız bir kayıp olarak söylenebilir. Zira tarım meteoroloji ile en yakından ilgili mesleklerden biridir. Her ziraat mühendisinin bu konuyu yeterince bilmesi gerekir.”²⁰

Rektör Haluk İpek, Türkiye'nin tarımda kendi kendine yeten yedi ülkeden biri olma özelliğini kaybettiğini vurguladığı konuşmasında; “Ülkemizin tarımda kendi kendine yeten yedi ülkesi durumundan tarım maddelerini ithal eder duruma geldiğini, tarım ülkesinde tarımın geliştirilemediğini, bunun bir çok sebebinin olduğunu vurguladığı konuşmasında daha önceki yıl dönümlerinde bahsetmiş olduğu konuşmasına atıfta bulunmuştur.²¹

Rektör İpek, kırsal kesimdeki bu yapısal bozukluğun yanı sıra, hızlı nüfus artışı ve çeşitli yollarla parçalamak optimum işletme büyüklüğünün çok altında kalan topraklarımızın tarımda verimliliğini oldukça kısıtladığını ifade etti ve şunları dile getirdi: “1958 yılında kurulan Avrupa Ortak Pazarı'nın kuruluş esprisi, kullanılan yöntemler ve alınan mesafe özellikle tarımsal açıdan Türkiye için çok önemli bir örnek oluşturmalıydı. Esefle söylemek gerekirse, 1963'den sonra bize tanınan 23 yıllık geçiş dönemini algılayamadık ve bu konuda ciddi bir çaba da sarf etmedik. Şu anda

²⁰ 12 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 2.

²¹ “Yıllardır dilimize pelesenk ettiğimiz ülkemizin kendisine yeten yedi ülkeden biri olma durumunun iyi irdelenmesi gerekir. Bundan kasıt bir lokma hırka ise söylenecek bir şey yoktur. Ancak son yıllarda ülkemiz bu özelliğini de kaybetmiştir. Günümüzde yeterli toprağı olmayan Japonya'nın dünyaya tarım teknolojileri transfer ettiğini, çölde kurulmuş İsrail'in en güçlü tarım teknolojilerine sahip olduğunu, neredeyse bir vilayetimiz büyüklüğünde olan Hollanda'nın sadece tarımsal girdisinin 18 milyar dolar civarında olduğunu düşünersek bu alandaki yerimizi çok kolay tayin edebiliriz” dedi.

gelişmenin hangi aşamasında olduğumuzu değerlendirmemiz gerekir. Bu konuda sayısı 23'e varmış olan Ziraat Fakülteleri mutlaka devreye sokulmalıdır. Tarım Bakanlığı ile Ziraat Fakültelerinin gerçekçi işbirliği sorumluluk taşıyan müşterek öncelikli projelerin devreye sokulması bu yönde çok önemli bir adım olacaktır. Ülkemizin güç birliğine olan gereksinimi kritik bir devreye girmiştir. Tarım öğretiminin 156. yılında, tarım eğitimimiz ile ilgili birkaç şey söylemeden geçemeyeceğim, eğer ülkemiz tarımını yeniden köklü ve bilimsel bir programla ele alacaksak ki bunu zorunlu görüyoruz, bu konunun en önemli parçası tarım eğitimi de şüphesiz gerektiği şekilde revize edilmelidir.

Tarım öğretiminin temelinde mutlaka teori-beceri birlikte ele alınmalıdır. Çağdaş ve güçlü bir tarım bilgisinin yanında, uygulamanın ve becerinin de yetişmiş insanımıza kazandırılması mutlaka gerekmektedir. Tarımsal potansiyelini çağdaş ölçülerde değerlendirebilen, büyük planlayan, nitelikli ve çok üreten, satan bir toplum olmak zorundayız, geleceğimiz buna bağlıdır.”²²

Toplantıda Ziraat Fakültesi öğrencileri adına Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü öğrenci temsilcisi Canan Temizkan yaptığı konuşmada: “Ziraat Fakültesi olarak yeterli düzeyde ders uygulaması yapılabilmesi için yeterli sayıda aracın bulundurulması ve buna yeterli miktarda ödeneğin sağlanması şarttır” dedi. Temizkan ayrıca, yemekhane ve okul kantininde çıkan yemeklerin niteliğinin, fiyatının ve kalitesinin daha sık denetlenmesini, üniversitede ve Türkiye’deki diğer Ziraat Fakültelerinde olan yeniliklerin takip edilebilmesi için üniversiteye ait bir gazetenin çıkarılmasını, modern ders araç ve gereçlerinin yeterli miktarda bulundurulmasını, Tayfur Sökmen kampusunda bankamatik sayısının artırılmasını, postane şubesi ile telefon kulübelerinin olmasını ve çevre düzenlemesinin yapılmasını, teknik gezi faaliyetlerinin de oluşturulmasını, mediko-sosyal bünyesinde yeterli hemşire ve doktorun bulundurulmasını, yabancı dil ve bilgisayar öğrenimine daha fazla yer verilmesini istedi.

Canan Temizkan, yaptığı konuşmada ayrıca şunları dile getirdi: “Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Türkiye’deki tarım eğitimine olan katkılarına yaklaşık 10 yıl önce başlamıştır. Burada yetişen öğrenciler bugün Türkiye’nin değişik yerlerinde tarımın gelişmesi için hizmet vermektedirler. Mustafa Kemal Üniversitesi hem öğretim elemanı kadrosuyla hem de bulunduğu coğrafik konumu itibarıyla Türkiye’nin her yerindeki fakat özellikle Doğu Akdeniz bölgesinde yaşayan ve yükseköğrenim isteyen gençler için büyük bir avantajdır. Bizler elbette ki yeni kurulan üniversitelerin genel sorunları olan ödenek azlığından kaynaklanan kütüphane yetersizliği, sosyal tesis eksikliği gibi birtakım zorlukları yaşıyoruz. Fakat şunu büyük bir sevinçle belirtmek istiyorum ki, bugün burada geçmiş yıllarda öğrenci arkadaşlarımla belirttiği öğretim ve kültürel gereksinimlerle ilgili sorunların büyük bir çoğunluğu çözülmüştür. Eminiz ki bu çabalar gelecekte burada öğrenim

²² 12 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 3.

görecek öğrencilerin daha iyi ve kaliteli bir eğitim alması için çok iyi bir alt yapı oluşturacaktır. Ancak üniversitemizin bizlerin daha iyi bir eğitim ve öğretim görmesi yanında sosyal ihtiyaçlarımızın karşılanması yönünde var olan bir takım eksikliklerin tamamlanmasını bu fırsatla belirtmek istiyorum.

Mustafa Kemal Üniversitesini Türkiye genelinde örnek bir üniversite yapmak için sadece üniversite yönetimine değil, Hatay Valiliğine, Hatay ili bünyesindeki tüm teşkilatlara, saygıdeğer Hatay halkına, değerli öğretim üyelerimize ve biz öğrencilere büyük görevler düşmektedir. Bu bağlamda üniversite ile olan ilişkilerimizi kuvvetlendirmeli elimizden gelen maddi ve manevi kaynakları üniversitenin mevcut olanaklarını iyileştirme ve geliştirme konusunda kullanıma açmalı ve bu sayede hem üniversitemizin hem de Hatay ilinin tarımının gelişmesine katkıda bulunmanın gurur ve sevincini hep beraber yaşamalıyız. Bizler bugün genç bir üniversitenin genç ve dinamik öğrencileri olarak MKÜ’de aldığımız özverili eğitimle yola koyulacağız. Üniversitede aldığımız eğitimimizi ülkemizin hizmetine sunmaktan hiçbir zaman kaçınmayacağız.”²³

Rektör Prof. Dr. Haluk İpek de kutlamalar kapsamında sunmuş olduğu “Su Havzalarında Toprak Ve Su Kaynaklarının Korunması, Geliştirilmesi Ve Yönetimi” konulu konuşmada ülkemizdeki tarım politikasını eleştiri yağmuruna tuttu, bu güne kadar ülke tarımının kaderini ilgisiz kişilerin belirlediğini, sonuçta tarım sektörünün kanayan bir yara haline getirildiğini vurguladı. Ülkemizde birçok şeyin oldubittiye getirildiğini savunan Rektör İpek, buna örnek olarak GAP projesini gösterdi, bu proje için hiçbir fizibilite çalışması yapılmadığını, hâlbuki o dönemde 150 milyar liraya bunun yapılabileceğini, projenin de asıl amacına ulaşabileceğini bildirdi. Rektör İpek tarım ülkesi olmamız dolayısıyla tarım ile ilgili konuşulacak çok şeyin olduğunu, ancak tarımın ülkemizde neredeyse toplumun dışına atıldığını, asıl sahiplerinin dışında ilgisiz kişiler tarafından görüşülmeye başlandığını bildirdi.

Bir çok imkanlar içinde olan ülkemizin ciddi sorunlar içinde olmasının bir sebebe dayandığını belirten Rektör İpek, bu durumun müsebbiplerinin teşhir edilen bir yerde olmasının gerekliliğini vurguladı. Üniversite olmadan bilim olmadan bir takım dengeleri oluşturmanın imkânsız olduğunu belirten Rektör İpek, “Bir takım kimseler bunu anlayamadı, uzun sürede anlayamayacak” dedi.²⁴

MKÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kamuran Güçlü sempozyumun açılışında yaptığı konuşmada her şeyin sınırlı olduğu dünyamızda doğal kaynakları akılcı bir şekilde kullanmamız gerektiğini vurguladı ve şunları dile getirdi: “Türkiye dünyanın çok önemli bir bölgesinde stratejik öneme sahip bir ülkedir. Petrol kaynakları bakımından zengin ortadoğu ülkeleriyle komşudur.

²³ 12 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 5.

²⁴ 19 Eylül 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, S.11075, s. 1.

Ülkemizden doğup Arap ülkelerinde denize dökülen Fırat ve Dicle nehirleri komşularımızla olan ilişkilerimizi önemli ölçüde etkilemektedir. Suyun petrol kadar önemli olduğu Orta Doğu ülkelerinde, kargaşa, savaş ve anlaşmazlıklar sürüp gitmekte, her geçen gün yeni senaryolar üretilmektedir. Türkiye Fırat ve Dicle nehirlerinin dışında denizlere dökülen çok sayıda akarsuya sahip olup toprak ve su kaynakları bakımından zengin bir ülkedir. Dünyada ve ülkemizde su kaynaklarının azalması, kirlenmesi ve bunların geliştirilmemesi birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Son yapılan araştırmalara göre dünya nehirlerinin %50 si kirlenmiştir. Her yıl üç milyon kişi hava kirliliğinden, 5 milyon kişi su kirliliğinden ölmektedir. Tüm dünyada hızla artan nüfusu beslemek amacıyla yapılan bilinçsiz tarım toprağı öldürmektedir.

Ülkemizin büyük bir bölümünde özellikle son 20-30 yılda toprak ve su kaynakları kirlenmeye başlamış ve erozyon tehlikesi had safhaya ulaşmıştır. Endüstriyel kaynaklı katı ve sıvı atıklar, aşırı kullanılan pestisitler, azotlu gübreler, orman alanlarının yok edilmesi, meraların tarıma açılması kaynaklarının hızla tükenmesine neden olmaktadır. Doğal kaynakların insan ve doğa faaliyetleri sonucu kullanımlarının azalması bu mekanların eski haline getirilmesi çok pahalı bir yöntem olup bazen de imkansızdır. İnsan hava, su ve toprağı bunların kendi kendilerini yenileyebilmeleri için gereken süreden 20 kat daha hızlı tüketmektedir. Tarım sektörü arazi kullanım açısından ekolojik dengeler üzerine etkisi bulunan bir sektördür. Bilindiğı gibi, yerleşim, ulaşım ve sanayi sektörünün etkisi ile tarım alanları sürekli olarak azalmaktadır. Doğal bitki örtüsünün sökülerek tahrip edilmesi, erozyonu ve toprağın kayıp gitmesine neden olmaktadır.

Güneydoğu Anadolu Projesi olarak bilinen GAP projesinin yapımına 1976 yılında başlanmış ve günümüze kadar devam etmiştir. GAP; tarım, ulaştırma, sağlık, sanayi, eğitim ve diğer hizmetleri kapsayan entegre bir projedir. 2006 yılında bitirilmesi planlanan projenin ülkemizdeki ekonomik sorunlar nedeniyle 2010 yılında bitirilmesi tahmin ediliyor. GAP'ın esas amacı su ve toprak kaynaklarının geliştirilerek modern tarım tekniklerini kullanmaktır. GAP'ın harcama kaleminin yüzde 60'ı sulama sistemlerine, yüzde 40'ı ise enerji santralleri için harcanmaktadır. GAP Projesi Harran Ovasında uygun bitki desenini ortaya çıkarmak açısından büyük öneme sahiptir. Ancak GAP Projesinden arzulanan sonuçlar alınamamış, sürdürülebilirlik göz ardı edilmiştir. Her şeyin sınırlı olduğu dünyamızda doğal kaynakları akılcıca kullanmak zorundayız. Toprak ve su kaynaklarının geliştirilmemesinde yatırımları yaparken iyi planlanmış sistemlere dayandırılmalıdır. Orta Anadolu'da oluşturulacak orman alanları başta olmak üzere toprak ve su kaynaklarının korunacağı sürdürülebilir entegre bir projeye şiddetle ihtiyaç duyulmaktadır. Bölgede bulunan mevcut doğal yapı etkin biçimde kullanılmalıdır. Proje alanlarında toprak, su ve insan ilişkileri günümüz koşullarına göre düzenlendiğinde çocuklarımıza daha mamur ve daha zengin dengeli bir çevre bırakmış olacağız.

Kaynakların geliştirilmesinde, sürekliliğin sağlanmasında toplumun enerji ihtiyacı yanında suların değerlendirilmesi önemlidir. Bozkırların değerlendirilmesinde orman alanlarının oluşturulması büyük önem arz etmektedir. Ulu Önder Atatürk'ün Ankara'da kurduğu Atatürk Orman Çiftliği bu konuya en güzel örnektir.”²⁵ şeklindeki konuşmadan sonra kutlamalar sona ermiştir.

Tarım Öğretiminde 157. Yıl Kutlamaları

Hatay MKÜ' de Tarım Öğretiminin 157. Yıldönümü törenleri yapılmıştır. Törenlere Vali Zeki Şanal, eski rektör Prof. Dr. Haluk İpek, Rektör Prof. Dr. Metin Gürkanlar, Ziraat Fakültesi dekanı Prof. Dr. Kamuran güçlü, ziraat mühendisleri odası başkanı Ahmet Sever birer konuşma yapmıştır. Tayfur Sökmen kampüsündeki törendeki rektör Prof. Dr. İpek'in konuşması merak edilirken, bazı katılımcılara plaket ve kutlama belgeleri verilmiştir²⁶

MKÜ eski rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Türkiye' De Tarım Öğretiminin 157. Yıldönümü nedeniyle Tayfur Sökmen kampüsünde düzenlenen etkinlikte bir konuşma yaptı. Konuşmasında, ülkemizdeki tarım politikasına sert eleştirilerde bulundu ve Türkiye Büyük millet meclisinin Avrupa birliğine verdiği önem kadar tarıma da önem vermesinin gerekliliğini vurguladığı konuşmasında Türk tarımının günümüz itibariyle pek iç açıcı bir durumda olmadığını, ciddi sorunlar yaşadığını ifade etti. Prof. Dr. Haluk İpek, uzun süredir Türkiye'nin bir tarım politikasının olmamasının kendisi üzdüğünü, yanlış üstüne yanlış yapılarak bugünlere geldiğini ifade etti.

Prof. Dr. Haluk İpek, Türkiye'nin refah getirecek birçok meselenin farkında olmadığını, bu konunun her platformda tartışma konusu haline getirilmesinin gerektiğini belirtti. Tarımın Türkiye'nin geleceğinde önemli, olduğunu bunu ciddiye almamanın büyük sıkıntıların başlangıcı olacağını söyledi.

Ülkemizin kırsal nüfusunun yüzde 45 olduğunu, bu oranın yüksek olduğunu ifade eden İpek, “Bir ülkede kırsal nüfusun fazlalığı geri kalmışlığın simgesidir. Bu durum şu ana kadar hiç ele alınmadı, gündeme getirilmedi. Bu konunun millete mal edilmesi, meclisin gündemine girmesi lazım. Meclisin kırsal nüfus baskısının Türkiye'ye nelere mal olduğunu çok iyi anlaması lazım” dedi.²⁷

Türkiye de tarım öğretiminin 157. Yıldönümü etkinliğinde konuşan Vali yardımcısı Cafer Odabaş'ın, toprak ve suyun israf edilmeden, teknolojik gelişmelerle üretimin azamiye çıkartılmasının gerekliliğini vurguladığı etkinlikte, MKÜ Rektörü Prof. Dr. Metin Gürkanlar büyük sorunlar yaşayan tarımın muhakkak bilimsel üretimle desteklenmesi gerektiğinin önemine değindi.

²⁵ 19 Eylül 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, S.11075, s. 2.

²⁶ 10 Ocak Cuma 2003, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Y. 34, S. 11168, ss. 1.

²⁷ 11 Ocak Cumartesi 2003, Antakya Toplumcu halk Gazetesi, Y: 34, S. 11169, ss. 1.

Etkinlikte bir konuşma yapan ziraat fakültesi dekanı Prof. Dr. Kamuran Güçlü: “Nüfusumuzun giderek artmasına karşın temel üretimin hemen hemen aynı kalması nedeniyle dünya açlık sorunu ile silahlanma alanındaki kadar başarılı olamamıştır. Ülkemizde; toplumumuzun temel gereksinimlerini karşılayan, geniş istihdam yaratan, ülkeye döviz getiren temel sektörlerin başında tarım gelmektedir. Tarım sadece ekonomik olarak değil aynı zamanda ülke nüfusunun yüzde 45’ ini istihdam etmeyle sosyal açıdan da hala ana sektör durumunu korumaktadır. Ziraat mühendisliği uygulama alanlarında temel bilgiler gerektirir. Bu nedenle çok kapsamlı bir eğitim ve öğretim programının hazırlanması ve uygulanmasını zorunlu kılar. Bunun için tarımda eğitim ve öğretim, araştırma, yayın, istihdam yatırım ve pazarlama gibi zincirin halkalarını oluşturan mühendisler, konularında duyarlı davranmak zorundadır.

Şüphesiz ki tarım sektörünün gelişmesinde yükseköğretim çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle son 10 yılda tarım öğretiminin yeniden düzenlenmesi için hummalı çalışmalar sürdürülmektedir. Tarım eğitiminde izlenecek politikaların sağlıklı bir şekilde belirlenmesi için çeşitli ülkelerdeki örnekler incelenmekte ve ülkemiz için en uygun olanı seçilmektedir. Bilim ve teknolojideki gelişmelerin bir sonucu olarak dünyanın birçok ülkesinde klasik tarım eğitimi terk edilmiştir. Amerika birleşik devletleri ve Avrupa birliği ülkelerindeki uygulanan yeni tarım eğitimi ciddi bir şekilde benimsenmekte ve bu yönde hızlı adımlar atılmaktadır.”

Yaptığı konuşmada tarımla ilgili sorunları da dile getiren Prof. Dr. Kamuran Güçlü, “Ziraat fakültelerinin yenilerinin açılmaları ertelenmeli ve mevcutların durumunu günümüz koşullarına göre iyileştirerek çağdaş eğitim olanaklarına kavuşturulmalıdır. Fakültenin programlarına alınacak öğrenci sayılarının azaltılarak, ziraat mühendisi enflasyonunun önüne geçilmelidir. Gelişmiş ülkelerde milli gelirin yüzde 2-3’ü araştırma-geliştirmeye ayrılırken ülkemizde oran binde 3’tür. ARGE’ye ayrılarak program yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. 1900’lü yıllarda öğrenci başına 10 bin dolarlık bir harcama yapılırken bu oran 2000’li yıllarda 2 bin dolara düşmüştür. Bizler daha çok çalışarak, daha çok üreterek bu oranı yükseltmeliyiz. Ülke topraklarının yüzde 75’i ağır erozyon altındadır. Bu soruna tarımcı olarak çözüm bulmak başlıca görevlerimiz arasındadır. Toplam nüfusumuzun yüzde 45’i tarımla uğraşırken Amerika birleşik devletlerinde sadece 3’ ü tarımla uğraşmakta ve bütün dünyanın ürettiği tahılı tek başına üretmektedir. Unutulmamalıdır ki, tarımda ileri giden ülkeler sanayide de ileri gitmiş ülkelerdir. İklim koşullarının çok ekstrem olduğu İsrail’de 2000 yılında 1 milyon 400 bin sap keme çiçek ihraç ederek 190 milyar dolar sadece keme çiçekten para kazanmıştır. Ülkemizde süt işletmeleri ve besicilik çalışmaları mümkün olduğunca birleştirilerek entegre tesislere dönüştürülerek maliyet azaltılmalıdır.

Tarım da mekanizasyona gidilerek işçilik azaltılarak maliyet düşürülmelidir. Bugün İsrail’ de bir pamuk işçisinin 100 bin dolarlık getiri sağladığı unutulmamalıdır. İsrail susuzluk nedeniyle tuzu

ve atık sularla kaliteli ve markalı kavun ile çöl ortasında kaliteli şarapçılık üzümleri yetiştirirken, cennet ülkemizde çok şeyler yapabileceğimiz unutulmamalıdır” dedi.

Ziraat mühendisleri odası Hatay şube başkanı Ahmet Sever etkinlikte yaptığı konuşmada şunları dile getirdi: “Türkiye’nin tarımına baktığımızda yapısal sorun olarak karşımıza çıkan en büyük husus şudur: Başta tarımsal planlama eksikliği, küçük işletmelerin fazlalığı, işletmelerde sermaye sorunu, tarımla uğraşan nüfusun yüksek olması, tarımsal alanlardaki mülkiyet sorunu, tarım topraklarının amaç dışı kullanımı nedeni ile erozyonla yok olması ve çevresel sorunlardır. Sorunların çözülmesi ile verimin artmasıyla birim alandan elde edilen gelir artacağı gibi, girdilerin daha ekonomik olarak kullanılmasına imkan verecektir. Bu da işletmelere teknoloji transferine ve danışman, yani ziraat mühendisi kullanılmasına sebep olacak ve meslektaşlarımıza istihdam olanağı yaratacaktır. Ziraat mühendisliği eğitim-öğretimi ve istihdam sorunları ile çözüm önerileri olarak da birkaç açıklamada bulunmak istiyorum. Ziraat mühendisliği eğitiminin en temel sorunu, her üniversiteye bir ziraat fakültesi anlayışı ile, fakülte ve öğrenci sayılarının artırılmasıdır. Halen 23 üniversitede ziraat fakültesi bulunmakta, bunların 18’i fiilen öğretim yapmakta, 10 adet daha kurulması düşünülmektedir. Belirli bir tarım politikası olmayan ülkelerde çok sayıda ziraat fakültesinin kurulması her yıl pek çok ziraat mühendisinin işsiz kalmasına yol açmaktadır. Ziraat mühendisliği eğitiminde diğer temel sorunlardan biri de fakültelerin yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Mezunlar uygulamalarda mesleğin gereğini yerine getirmez hale gelmiştir. Tarım sektörünün ekonomideki öneminin azaltılması ve devleti küçültme girişimleri sonucunda son 20-30 yıldır ziraat mühendislerinin klasik çalışma alanlarında yani bitkisel ve hayvansal üretimde, istihdam daralmıştır.

Ziraat mühendisliğinde işsizlik oranı arttıkça bu fakülteleri tercih eden öğrencilerin kalitesi de düşmektedir. Bu öğrencilerin büyük çoğunluğu ziraat fakültesini tesadüfen tercih etmiş, boşta kalmamak için en son tercih olarak kazanmışlardır. Bu durum ziraat fakültelerinde akademisyen olabilecek nitelikte kişileri bulmada güçlük yaratmaktadır.

Mevcut çiftçi örgütleri ve bu sektörde görev yapan sivil toplum kuruluşları, yeterli ziraat mühendisi istihdam etmektedir. Ziraat fakülteleri ile diğer kamu kurumları arasındaki koordinasyon ve özel sektörle işbirliği eksikliği istihdam sorunlarını arttırmaktadır. Mevcut ziraat fakültelerinde yeni istihdam alanları ile ilgili eğitim verilmediğinden, öğrenciler bu alanlardan yararlanmamaktadırlar.”²⁸

Türkiye’nin Tarım Öğretiminin 157. Yıldönümü nedeniyle MKÜ Tayfur Sökmen Kampüsünde gerçekleştirilen etkinlikle, meslekte 25 yılını dolduran mühendisler bir plaketle

²⁸ 11 Ocak Cumartesi 2003, Antakya Toplumcu halk Gazetesi, Y: 34, S. 11169, ss. 2.

onurlandırıldı. Vali yardımcısı Cafer Odabaş, cumhuriyet başsavcısı Mehmet Ağırman, İl Emniyet müdürü İhsan Ünal ve diğer protokol üyeleri tarafından, plaket takdim edilen mühendisler şöyle sıralandı: Prof. Dr. Kamuran Güçlü, Tarım il müdürlüğünden Duran Giray, Mustafa Karaahmetli, Ali Nisani ve Bekir Aslan; Köy hizmetlerinden Bekir İnan; Toprak mahsulleri ofisinden Ahmet Boz; Dört Yol tarım ilçe müdürlüğünden Mehmet Coşkun; İskenderun meyve üretme istasyonundan Mehmet Yanar ve Müntecap Şanlı; Kırıkhan ilçe tarım müdürlüğünden Hasan Umur. ²⁹

Etkinlikler sırasında akademik aşama kaydeden öğretim üyelerine başarı belgeleri verildi. Protokol üyeleri tarafından başarı belgeleri takdim edilen, bir üst unvana terfi eden öğretim üyeleri arasında doçent kadrosundan profesör kadrosuna atanan öğretim üyesi: Prof. Dr. Ömer Camcı vardı. Araştırma görevlisi kadrosundan yardımcı doçent kadrosuna atanan öğretim üyeleri: Yrd. Doç. Dr. Halit Yetişir, Yrd. Doç. Dr. Coşkun Durgaç, Yrd. Doç. Dr. Önder Kamiloğlu, Yrd. Doç. Dr. Cahit Erdoğan, Yrd. Doç. Dr. Erdal Dağıstan, Yrd. Doç. Dr. Sema Karanlık, Yrd. Doç. Dr. Nafiz Çelikaş, Yrd. Doç. Dr. Kayhan Kaplan oldu. Ziraat fakültesine araştırma görevlisi kadrosuna atananlar: Tarla bitkileri bölümünden Ali İhsan Ünlü, Zootehni bölümünden Metin Duru, Peyzaj mimarlığından Aysel Güzelmansuz, Bahçe bitkilerinden Ercan Yıldız ve Fatma Yeşim İkinci oldu.³⁰

Tarım Öğretiminin 164. Yıldönümü Kutlamaları

Tarım Öğretiminin 164. yıldönümü kutlamaları Mustafa Kemal Üniversitesi Tayfur Sökmen Kampüsü Atatürk Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir. Ziraat Fakültesinin ev sahipliğinde yapılan etkinliğe Rektör Prof. Dr. M. Şerefettin Canda, Vali Yardımcısı Ali Muhittin Varol, Tarım İl Müdürü Bestami Zabun, Mustafa Kemal Üniversitesi öğretim elemanları ve öğrencileri katıldı. Etkinlikte açılış konuşmasını yapan Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Emine Özdemir, Ziraat Fakültesi hakkında bilgiler verdi. Dekan Özdemir “Öğrencilerimizin daha iyi yetişmesi için uygulama çiftliklerimizde eğitim yapıyoruz. Rektörümüz Prof. Dr. M. Şerefettin Canda’nın destekleri ile çiftliklerimizi, seralarımızı yeniledik. Öğrencilerimiz nitelikli birer eleman olarak mezun oluyorlar” dedi. Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Emine Özdemir’in konuşmasının ardından Ziraat Fakültesi Öğrenci Temsilcisi Şammaz Başkaya da bir konuşma yaptı. Rektör Prof. Dr. M. Şerefettin Canda konuşmasında; “Tarım yaşamın içinde vazgeçilmez konuların başındadır. Tarım alanındaki eğitim bu nedenle daha da önem kazanmaktadır. Mustafa Kemal Üniversitesi’nin kurucu Fakültelerinden olan Ziraat Fakültesinde yetişmiş genç öğretim elemanları başarılı çalışmalar yapmaktadır. Buradan hepsini kutluyorum. Türkiye 80 milyona yaklaşan nüfusuyla bugün Avrupa’nın korkulu rüyası haline gelmiştir. Özellikle 20 milyona yaklaşan genç nüfusumuz Avrupa’nın hedefindedir. Avrupa nüfusu

²⁹ 11 Ocak Cumartesi 2003, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y: 34, S. 11169, ss. 5.

³⁰ 13 Ocak Pazartesi 2003, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y. 34, ss. 5.

yaşlanmıştır. Avrupa Doğu Avrupa ülkelerini, Balkan ülkelerini kendisine katarak genç nüfus arayışına girmiştir. Öğrenci sayılarının artması bizim için çok önemlidir. Türkiye olarak 20 milyona yaklaşan genç nüfusumuza ne kadar kaliteli bir eğitim verebilirsek, üniversitelerin duvarlarını yıkıp halkımıza açabilirsek o kadar başarılı oluruz. Ülke olarak üretimi artırmak istiyorsak yetişmiş eleman çok önemlidir. Üniversite olarak Avrupa Birliği projelerine destek vererek birçok insanımızı donanımlı hale getiriyoruz. Bu tür çalışmalara desteğimiz sürecektir.” diye belirtmiştir. Etkinlikte Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Çevik tarafından “Türkiye’ De Çölleşme İle Mücadelede Başarılı Bir Ziraat Mühendisliği” konusunda konferans sundu. Daha öncede yine Mustafa Kemal Üniversitesi’nin konuğu olduğunu belirten Çevik; “ Kampüsü gezme fırsatı buldum. Çok sevindirici gelişmeler gördüm. Emekli bir öğretim üyesi olsam da buradaki hızlı gelişmeler karşısında gurur duydum. Rektör Canda’ya teşekkür etmek istiyorum.” diye belirtti. Rektör Canda tarafından günün anısı olarak Prof. Dr Çevik’e plaket verildi. Etkinliğin sonunda Prof. Dr. Sevda Askerova yönetiminde Mustafa Kemal Üniversitesi Mustafa Yazıcı Devlet Konservatuvarı öğrencileri müzik dinletisi sundular.³¹ Ardından da düzenlenen konferanslara geçildi.

İlk konferans Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Derneği’nin düzenlediği “Tarım Alanında Türk ve Alman Ortak Araştırma Sonuçları, 9. Uluslararası Sempozyumu” olmuştur. Bu konferansta Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Derneği Başkanı Prof. Dr. Mehmet Bülbül, derneğin amacının, bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bilimsel araştırmaların koordinasyonu ve desteklenmesini sağlamak olduğunu söyledi. Bülbül, Mustafa Kemal Üniversitesi Tayfur Sökmen Kampüsü Atatürk konferans salonunda düzenlenen, sempozyumda yaptığı konuşmada, Türkiye’nin Ankara, Ege, Çukurova Üniversiteleri Ziraat Fakülteleri ile Almanya Göttingen, Giessen ve Hohenheim Üniversiteleri Ziraat Fakülteleri arasında 20 yıla kadar süren geniş kapsamlı "Bilimsel Ortaklık Anlaşmaları"nın 1980 yıllarında sona ermesiyle adı geçen üniversitelerin tarım bilimcileri, ülkelerinde 1983-1985 yılları arasında karşılıklı olarak "Türk-Alman Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları" derneklerini kurduklarını bildirdi. Türkiye’de de aynı kapsamda 1985 yılı başında Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Derneği kurulmuştur. Dernek hakkında bilgi veren Bülbül, şöyle devam etti: "Derneğimizin amacı, bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bilimsel araştırmaların koordinasyonu ve desteklenmesini sağlamak. Yurt içi ve yurt dışındaki bilimsel araştırmacılar ve bunların bağlı bulunduğu bilimsel kuruluşlar ile bilim insanları veya kuruluşlarının oluşturduğu ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile irtibat kurmak, bilimsel alışverişte bulunmak ve ortaklaşa çalışmalar yapmaktır. Bilimsel araştırmacılar arasındaki ilişkileri geliştirmek. Ortaklaşa bilimsel kongre, konferans, sempozyum ve benzerlerinin düzenlenmesi veya bu gibi toplantılara ortaklaşa

³¹ 12 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.

düzenleyici olarak katılmaktır. Bilimsel yayınların desteklenmesi ve değişimini sağlamaktır." Bülbül, bu sempozyumlarda Türk ve Alman bilim insanlarının tarım ve veteriner bilimleri alanlarında, üniversitelerde ve araştırma kuruluşlarında ortak ve bireysel olarak yaptıkları en son ortak araştırma sonuçlarını, her iki ülkeyi de ilgilendirebilecek orijinal araştırmaları sunarak tartışıldığını ifade etti. Derneğin Türkiye'deki ve Almanya'daki seksiyonlarının bugüne kadar Türkiye'de ve Almanya'da dönüşümlü olarak tarım ve veteriner bilimlerini kapsayan 8 bilimsel sempozyum düzenlendiğini dile getiren Bülbül, 2005 yılında Braunschweig'da "Alman Federal Tarımsal Araştırmalar Kurumunda" düzenlenmiş bulunan 8. Sempozyumdan sonra Derneğin Türk-Alman yönetim kurulları üyeleri Nisan 2008'de Ankara'da yaptıkları ortak yönetim kurulu toplantısında, 9. Sempozyumun MKÜ ile ortaklaşa Antakya'da düzenlenmesine oybirliği ile karar verdiklerini kaydetti.

Bülbül, tarım ve veterinerlik bilimlerinin bütün disiplinlerinde yapılmış yeni bilimsel araştırmaların bildiriler halinde sunulmasına ve genç bilim insanı adaylarının çalışmalarını uluslararası bir platformda tanıtılmalarına, bu sempozyumda olanak sağlayacaklarını belirterek, "Sempozyuma Alman üniversitelerinden ve Tarımsal Araştırma Kuruluşlarından yaklaşık 30, ülkemiz üniversitelerinden ise 44 araştırmacı olmak üzere 74 bilim adamı katıldı" diye konuştu. Bülbül, üç gün süren sempozyuma, Hatay ve çevre illerden çok sayıda ilgilinin yanı sıra MKÜ Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda ve bilim adamları, öğretim üyeleri ve davetliler katılmıştı.

Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Derneği, Türkiye'nin Ankara, Ege, Çukurova Üniversiteleri Ziraat Fakülteleri ile Almanya Göttingen, Giessen ve Hohenheim Üniversiteleri Ziraat Fakülteleri tarafından Antakya'da yapılan 'Tarım Alanında Türk ve Alman Ortak Araştırma Sonuçları, 9. Uluslararası Sempozyumu üç ayrı salonda dörder oturumla toplam 12 oturumla gerçekleştirdi. Birinci salonda Genel ve Özel Tarla Tarımı oturumu yapıldı. İkinci salonda da, tarımın ekonomi ve sosyal bilimleri tartışıldı. İkinci salonun öğleden sonraki oturumunda ise, Genel ve Özel Tarla Tarımı konusu çerçevesinde Tarım Tekniği, Hayvansal Üretim ve Hayvancılık konuları masaya yatırıldı. Üçüncü salonda ise Veteriner hekimlik konuları tartışıldı.³²

Sempozyuma Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda, Federal Almanya Büyük Elçiliği Tarım Ateşesi, Antakya Belediye Başkanı Lütfü Savaş, Türk-Alman Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Derneği Başkanı, Türk Seksiyonu Prof. Dr. Mehmet Bülbül, Alman Seksiyonu Prof. Dr. Franz Josef Bockisci ve çok sayıda bilim insanı katıldı. Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda sempozyumunda yaptığı konuşmada üniversite ve Ziraat Fakültesi hakkında kısa bir bilgilendirme yaptı. Rektör Canda "1993 yılında kurulan Fakültemizin halen Tayfur Sökmen yerleşkesinde eğitim-öğretim çalışmalarını sürdürüyor ve

³² 25-26 Mart 2010, Özyurt Gazetesi.

Fakültemizde halen 20 Profesör, 20 Doçent, 47 Yardımcı Doçent ve 17 Araştırma Görevlisi olmak üzere 100'ün üzerinde öğretim elemanı bulunmaktadır. Gıda ve Ziraat Mühendisliği programları altında sürdürülen eğitim-öğretim de halen 670 öğrenci bulunmaktadır. Ziraat Mühendisliği programında 2009-2010 eğitim-öğretim döneminde uygulanmaya başlayan yeni program çerçevesinde, Bahçe Bitkileri, Bitki Koruma, Tarla Bitkileri, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme, Tarımsal Yapılar ve Sulama ve Zootehni bölümlerinde öğrenciler vardır. Fakültemizde ayrıca Tarımsal Biyoteknoloji Bölümü de açılmıştır. Fakültemizde halen MKÜ Bilimsel Araştırma Projeleri (60), TÜBİTAK (33), Tarım Bakanlığı (7), Avrupa Birliği (2), ve NATO (1) destekli 100'ün üzerinde proje yürütülmektedir. Üniversitemiz öncelikleri arasında yer alan "hareketlilik" Ziraat Fakültemiz tarafından da benimsenmiş olup, hareketlilik programlarına büyük önem verilmektedir. Fakültemizin tüm bölümlerinin ERASMUS programlarında çok sayıda ikili anlaşmaları bulunmakta bu anlaşmalar kullanılarak yapılan öğretim elemanı ve öğrenci değişimleri her yıl artarak devam etmektedir" dedi.

Rektör Canda konuşmasında ayrıca Reyhanlı, Selam ve Dört Yol Araştırma Uygulama Çiftlikleri ve Tayfur Sökmen yerleşkesinde yer alan seralardaki araştırma ve uygulama projeleri hakkında örnek çalışmalar sunmuşlardır. "Anılan çiftliklerimizde modern tarımın öncülüğü yapılmaktadır. Açtığımız kurslarda yüzlerce çiftçimizi bilgilendirdik" dedi.³³

Rektör Canda'nın yapış olduğu bu kapanış konuşmasıyla sempozyum sona ermiştir.

Sonuç

Mustafa Kemal Üniversitesi'nde 149. ve 164. olmak üzere yaklaşık 15 Türkiye'de Tarım Öğretimi kutlaması gerçekleştirilmiş olup, her yıl dönümünde hem üniversiteden ve hem de yurt dışından birçok bilim adamının katılımıyla etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklerde Valiler, Rektörler, Öğrenci temsilcileri, İl tarım müdürleri ve çeşitli STK'lardan temsilcilerin bulunduğu pek çok konuşmalar ve tartışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu tartışmalarda genel olarak bölgesel konuların yanı sıra Türkiye'nin tarım politikaları da masaya yatırılmış, eksiklikler ve fazlalıklar gündeme taşınarak çözüm yolları üretilmeye çalışılmıştır.

Kurucu Rektör Prof. Dr. Haluk İpek zamanında ve onun desteğinde bir gelenek halini alan Tarım Günü kutlamaları, aslında Mustafa Kemal Üniversitesi'nin şehir ve halk ile bütünleşme istek ve arzusunun en önemli göstergeleri olarak bilim tarihinde yerini almıştır. Üniversitenin akademik camiasının da bilfiil katılıp destek verdiği toplantılarda öğrenciler de kendilerini temsil etme imkanları bulabilmişlerdir.

³³ 26 Mart 2010, Özyurt Gazetesi.

Toplantıların bir diğer önemli yanı o yıl Ziraat Fakültesi'nden emekliye ayrılan, üst kademelere yükselen, doçentlik, Profesörlük gibi yeni unvanlar alanlar taltif edilirken, yeni mesleğe girme aşamasında olan yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin de mesleğe ısındırılması için önemli faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlerde öğrenciler tarım sorunlarının tartışıldığı bilimsel konferanslarda fiili olarak bulunarak akıllarına takılan konularda sorular sormanın yanı sıra bizatihi alanında ün yapmış olan hocalarla temasta bulunarak bilgi alma fırsatı da yakalamışlardır.

Kaynakça

Tekin, Mehmet, “Üniversite Hatay’ın Yitik Malıdır-Hatay Valisi Utku Acun’la Üniversite Üzerine Sohbet”, *Güneyde Kültür Dergisi*, Sayı: 38, Nisan 1992.

Akçora, Erngünöz, “Hatay’ın Anavatan’a İlhakının Türk Dış Politikasındaki Yeri”, *Atatürk Araştırmaları Merkezi Dergisi*, Sayı:32, Ankara 1995.

Çankaya, Ali- Ataker, Hasan Nizamettin, Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler, C. 3, Ankara 1968-1970.

Çankaya, Ali, *Mülkiye Tarihi Ve Mülkiyeler*, Mars Matbaası Yayınları, Ankara 1968-1969.

Dayı, Esin, “Hatay Devleti ve Hatay’ın Anavatan’a Katılması”, *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 19, Erzurum 2002.

Gönlübol, Mehmet – Sar, Cem, *Atatürk ve Türkiye'nin Dış Politikası (1919-1938)*, İstanbul 1963.

Öztürk, Ayhan, “Milletlerarası Antlaşmalar ve Türk - Fransız Antlaşmaları (TBMM Hükümetinin Tanınması ve İlk Siyasi Zaferi)”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 5, Kayseri 1994.

Selçuk, Hamdi, *Hatay'ın O Günleri*, İstanbul, 1971.

Selçuk, Hamdi, *Hatay'ın O Günleri*, İstanbul, 1971.

Soysal, İsmail, *Türkiye'nin Siyasal Antlaşmaları*, C.I, Ankara 1983.

Sökmen, Tayfur, *Hatay'ın Kurtuluşu için Harcanan Çabalar*, Ankara, 1978.

Sökmen, Tayfur, *Hatay'ın Kurtuluşu için Harcanan Çabalar*, Ankara, 1978.

Sönmez, Şinasi, “İkinci Dünya Savaşı Öncesi İngiliz-Fransız-Türk İttifakının Fransız Basınına Yansımaları (1939)”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Sayı: 63, Güz 2018.

Tekin, Mehmet, *Hatay Tarihi*, Antakya 1993.

Yorulmaz, Şerife, “Fransız Manda Yönetimi Döneminde İskenderun Sancağı (Hatay)’ın Sosyo-Ekonomik ve Siyasal Durumuna İlişkin Bazı Kayıtlar (1918-1939)”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 22, Ankara 1998.

Gazeteler

Antakya Gazetesi

Atayolu Gazetesi

Dil Gazetesi

Hatay Gazetesi

Kurtuluş Gazetesi

Milliyet Gazetesi

Özyurt Gazetesi

Not. Dipnotlarda gazetelere yapılan atıflar çok fazla olduğu için kaynakçada gösterilmemiştir.

